

Lietuvos Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus kalba Vasario 16 dieną Valstybės atkūrimo dienos minėjime Lietuvos operos ir baletų teatre.

www.president.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTO VALDO ADAMKAUS KALBA

Brangūs Lietuvos piliečiai,

Sveikinu Lietuvą ir visus jos žmones šios iškilių švenčių proga. Šiandien ypatinga diena, kai ir vėl vartome Vasario 16-osios istorijos puslapius, žavėdamiesi šviesių asmenybių pasiaukojimu ir tikėjimu Lietuva. Jų idealizmas, tvirta valia siekti nepasiekiamo iš griuvėsių pakėlė mūsų valstybę ir jos kūrybai sutelkė šimtmetinės okupacijos išvargintą Tautą.

Ką tik sugiedojome Vinco Kudirkos Tautišką giesmę (*Lietuvos Himnas, red.*), raginančią Lietuvai sūnus išpracisties semtis stiprybės. Neseniai, miuėdami šio nepaprasto žmogaus šimtas penkiasdešimtąsias gimimo metines, turėjome progą prisiminti jo gyvenimą, kupiną didelių pavojų, prislėgtą sunkumų. Ir kartu prisiminėme, kiek jis sugebėjo nuveikti, tartum žariją, kurstydamas valstybės atkūrimo idėją.

Tai – asmenybė, kurios darbai ir laikysena ne vieną būsimąjį Vasario 16-osios Akto signatarą žadino dvasišiam ir tautiniam atgimimui. Jis, matydamas imperijos galybę, lietuvių tautos nuovargį bei nepasitikėjimą pasauliu ir pasaulio nepasitikėjimą Lietuvai, kreipė žvilgsnį į ateitį ir tikėjo idealo pranašumu prieš vadinamąją realybės politiką.

Atvirai keldamas klausimus, atvirai abejodamas, atvirai kritikuodamas. Čia noriu pabrėžti: ne vien kritikuodamas, bet prisiimdamas savąją atsakomybės dalį, siekdamas supratimo bei solidarumo ir įsipareigojodamas veikti kartu.

Todėl „Varpas“ ir šiandien tebėra intelektualaus ir kartu atviro leidinio etalonas, primenantis Sąjūdžio laikų Lietuvos spaudą. Štai tokios kudiškiškos kritikos itin pasigendu šiandien. Ne piktadžiugiškos, nihilistinės, besityčiojančios iš mūsų pačių valstybės ar atskirų žmonių, o skatinančios blaiviai vertinti situaciją ir ieškoti atsakymų į klausimus.

Tai liečia mus visus – šalies šviesuolius, inteligentiją ir valdžios vyrus, tarnautojus ir darbininkus, pareigūnus ir studentiją. Nuoširdžiai pritariu vieno literatūros tyrinėtojo pasakytiems žodžiams, kad „sunkiausiai išmokstama Kudirkos pamoka – jaustis oria tauta, patikimai įveikusia baudžiauninko kompleksus ir minios instinktus“. Ar mes esame įveikę baudžiauninką savyje? Savo baimes, nepasitikėjimą, įtarumą? Juk savigriova, perdėta savinėka tikrai neveda į pažangą, netarnauja tautos ir valstybės gyvenime.

Taip, ne viskas priklauso vien tik nuo mūsų, ir pasaulio

lyje esama globalių problemų, nuo kurių Lietuva niekur nepabėgs. Neretai mūsų valstybės interesai net Europai nelengvai suvokiami, atrodo ne itin svarbūs. Tačiau jie aktualūs mums, mūsų dabarčiai ir mūsų ateičiai.

Nėra didesnės ir pavojingesnės krizės, nei tautinės ambicijos stoka, dėl kurios Lietuva neišsprendė daugybės tikrai įveikiamų problemų ir prarado šimtus tūkstančių emigravusiųjų. Ambicija čia vadinu ne ksenofobijos apraiškas ar minios drąsą daužyti langus. Tai, mano nuomone, taip pat amoralu.

(Nukelta į 4 psl.)

JAV SIEKIA ŠVELNINTI SUDĖTINGUS SANTYKIUS SU RUSIJA

JAV neketina reikalauti greitos Ukrainos narystės NATO bei žada peržiūrėti planus dislokuoti Lenkijoje priešraketinės gynybos sistemos elementus, praneša agentūra AP.

JAV gynybos sekretorius Robert Gates Krokuvoje vykstančiame NATO gynybos ministrų susitikime vasario 20 d. pareiškė, kad naujojo prezidento Barackas Obama administracija nereikalauja greitai priimti Ukrainos į NATO.

Be to, priimant sprendimą dėl prieštarų vertinamo amerikiečių gynybinių raketų dislokavimo Lenkijoje bus atsižvelgta į santykius su Rusija.

Iki šiol JAV neteisinga vadino Rusijos kritiką dėl planuojamo antiraketinio skydo, nes jis esą nėra nukreiptas prieš Maskvą. R. Gates patvirtino, kad Irano raketos kelia grėsmę ir dėl to priešraketinės gynybos sistema Rytų Europoje yra būtina. „Tai, kad irančiai kyla tik į kosmosą paleido palydovą, rodo nuolatinę jų pažangą kuriant raketines technologijas“, – sakė R. Gatesas. Tačiau kartu jis pabrėžė, kad, peržiūrint skydo planus, bus atsižvelgta ir į santykius su Rusija.

Didelį Maskvos nepasitenki-

nimą kelia ir planai priimti į NATO Ukrainą ir Gruziją. Atsakydamas į ukrainietės žurnalistės klausimą, R. Gates vasario 20 d. patvirtino, kad perspektyva Ukrainai tapti NATO nare yra. „Tačiau šalies dar laukia ilgas kelias“, – pridūrė jis. Iki šiol Vašingtonas nuolat ragino šią buvusią sovietinę respubliką greitai priimti į Vakarų gynybinę sąjungą.

R. Gates, be kita ko, atkreipė dėmesį į tai, kad pačioje Ukrainoje narystė NATO vertinama prieštarų. „Kalbant sąžiningai, Ukrainos vyriausybė turi parodyti didesnę vieningumą šiuo klausimu“, – sakė jis.

NATO generalinis sekretorius Jaap de Hoop Scheffer įspėjo, kad Kijevas turi „paspartinti savo reformų pastangas“. Tai taikytina ypač ginkluotųjų pajėgų modernizavimui. „Neefektyvus ir pasenęs gynybos ir saugumo sektorius Ukrainai ilgai brangiai kainuos“, – įspėjo NATO vadovas.

J. de Hoopas Scheffer, be to, pasisakė už tai, kad būtų atnaujinti po Gruzijos karo sustabdyti NATO ir Rusijos Tarybos posėdžiai. Anot jo, NATO ir toliau nesutinka su Rusijos politika Gruzijos atžvilgiu.

LRT

Kirgizijos prez. Kurmanbel Bakijev Maskvoje susitarė su Rusijos prez. Dmitrij Medvedev, kad Rusija padės maždaug 2,15 milijonų dolerių paskola ir aukomis, jei Kirgizija Amerikai nebenuomos karinės bazės per kurią yra siunčiama visa pagalba į Afganistaną. Po to Kirgizijos parlamentarai, kurių yra 81, 78 balsais, dviem balsavus prieš ir vienam susilaikius, nutarė, kad po šešių mėnesių amerikiečiai turi apleisti vietovę, nepaisant, kad rusai buvo sutikę, kad per tą vietą būtų siunčiama parama Afganistanui. Krokuvoje vykstančiame NATO gynybos ministrų pasitarime, JAV Gynybos sekretorius Robert Gates prasitarė, gal reikėtų padidinti nuomos mokestį Kirgizijai, kad nereikėtų išsikraustyti iš turėtos bazės.

Lietuvos Krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė vasario 12 d. su oficialiu vizitu lankėsi Vašingtone, DC, ir tarėsi su JAV Gynybos sekretoriumi Robert Gates.

AP

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Dvigubos pilietybės klausimui išspręsti gali prireikti tautos nuomonės. Jeigu politikams nepavyktų rasti sutarimo su išeivijos atstovais dėl naujo Pilietybės įstatymo projekto, būtų rengiamas referendumas dėl šalies Konstitucijos keitimo, o jo kaina siektų apie 2 mln. litų. Tokios mintys buvo išsakytos po prezidento Valdo Adamkaus susitikimo su Seimo valdybos nariais.

Jos partija - Lietuva. Buvusį Vilniaus partinės mokyklos dėstytoja Dalia Grybauskaitė diplomatinę tarnybą ambasadoje JAV pradėjo Seimo rinkimus laimėjus ir prezidentu tapus A. Brazauskui. Finansų ministre ji buvo paskirta, kai premjeru, sugrįžęs į politiką gelbėti Lietuvos, tapo A. Brazauskas. Eurokomisare ji tapo irgi iš premjero A. Brazausko vadovaujamo ministrų kabineto malonės. Socialdemokratų patriarchas šitaip vertindavo ir globodavo tik tuos žmones, kuriais visiškai pasitikėjo ir kurie jam buvo ištikimi.

Kaip finansų ministrė D. Grybauskaitė kietai darė tai, ko nenorėjo net pats A. M. Brazauskas. Pavyzdžiui, prabilavo, kai reikėdavo ištarti, tarkim, premjerui artimiems žemdirbiams: "Pinigų nėra ir nebus", rašo *Lietuvos rytas*. Dabar ji raginama kandidatuoti prezidento rinkimuose būti Lietuvos prezidentė. Atvykusi į Vyriausybės rūmus automobiliu diplomatinio numeriu, kalbėjosi su premjeru A. Kubiliumi ir kai kuriais ministrais. Briuselio pareigūnė aiškino atvykusi į Vilnių dalyvauti Valstybės kontrolės renginiuose ir susipažinti su naujuoju ministrų kabinetu. Ji dažnai atvykusi į Lietuvą kritikuodavo buvusią Vyriausybę, bet šį kartą palankiai vertino dabartinės veiksmus. "Tai, kad ši Vyriausybė išdrįso įvesti kai kuriuos mokesčius asmenims, kurių jie nemokėjo nuo sovietmečio, yra tikrai sveikintina. Pa-

girtina ir tai, kad ši Vyriausybė pirmą kartą pabandė labiau apmokestinti kapitalą".

Į žurnalistų klausimus, kada ji pasakys, ar dalyvaus prezidento rinkimuose, atsakė: "Kai apsispręsiu, pasakysiu. Kol kas kalbėti apie tai per anksti. Niekada anksčiau tokių planų neturėjau ir buvau linkusi rinktis vykdomosios valdžios darbą." Klausiamą, kokios partijos, kaip kandidatė, jau pasiūlė savo paramą, atsakė: "Jei kandidatuočiau, tai tik kaip Lietuvos pilietė, be jokių partijų paramos, nes prezidentą mūsų šalyje renka piliečiai, o ne partijos".

Vilnius, Europos kultūros sostinė, žiba keista kultūros samprata. Seimo Antikorupeijos komisija kreipėsi į generalinę prokuratūrą dėl neskaidrios VŠĮ "Vilnius - Europos kultūros sostinė 2009" (VEKS) veiklos. Seime virė kalbos apie VEKS veiklą. Seimo Antikorupeijos komisijoje priimtas sprendimas generalinei prokuratūrai pateikti tirti medžiagą dėl Islandijos atlikėjos Bjork koncerto, kuriam valstybė skyrė 800 tūkst. litų. Kreiptis į prokuratūrą komisiją paskatino ir duomenys apie galimą spaudimą VEKS taryboje.

Vasario 16-osios išvakarėse Vytauto Didžiojo universiteto profesorius istorikas Egidijus Aleksandravičius Londone diskutavo su mūsų emigrantais apie patriotizmą. Tema graži. Įkvėpanti. Tačiau ką? Kurią tautą? Kokią tautą? Ar tame "patriotizme" iš viso dalyvauja žmonės, vis dar kalbantys lietuviškai? Kol lietuviai migruos ir laipsniškai nustos kalbėti lietuviškai, jų žemėje susidėlios kitos tautos. Savo kalbomis kalbančios. Bet vadinsis politinė Lietuvos tauta. O kodėl? Nes E. Aleksandravičius sako, kad dabartinį, visai jauną, tik 100 metų siekiantį etnolingvistinį lietuvių tautos ir lietuvio savo tautoje supratimą mums įpiršo Jono Basanavičiaus karta. Esą toks mentalitetas veikiau rusiškas.

Europarlamentaras Vytautas Landsbergis apie dalyvavimą prezidento rinkimuose rimtai pagalvotų, jei juose dalyvautų socialdemokratų garbės pirmininkas Algirdas Mykolas Brazauskas ir Tautos prisikėlimo partijos (TPP) pirmininkas Arūnas Valinskas. Kaip galima TS-LKD kandidatė į prezidento postą yra minima ir europarlamentarė Laima Andrikienė. Seimo pirmininkas A. Valinskas tvirtina dalyvausiąs prezidento rinkimuose tik tuo atveju, jei to pareikalaus partija. Savo kandidatą kels ir neparlamentinė partija "Frontas", kuriai vadovauja Algirdas Paleckis. "Tvarka ir teisingumas" yra apsisprendęs kelti Valentino Mazuronio kandidatūrą, o liberalcentristai (LiCS) svarsto apie Raimondo Šukio šansus rinkimuose.

Illinoio valstijos korupcijos reiškiniai dar nesibaigia. Kai valstijos gubernatorius Rod Blagojevich pasiūlė Roland Burris baigti buvusio senatoriaus B. Obamos terminą, jau buvo prasidėjusi gubernatoriaus pašalinimo byla, tad jis moraliniu atžvilgiu neturėjo to daryti, rašė JAV spauda. Tada ir JAV Senato daugumos vadas Harry Reid ir jo pavaduotojas sen. Richard Durbin (nuotrauka viršuje) pareiškė, jog R. Burris nominavimas neatitinka Senato principams. Tačiau po jo aplausinėjimo, kai jis paliudijo Senato komitetui, kad su gubernatoriumi niekada nekalbėjęs apie jo kandidatūrą į senatoriaus postą, buvo patvirtintas toms pareigoms ir viceprez. D. Cheney priėmė jo priesaiką. Bet dabar sužinota, kad R. Burris kalbėjosi su gubernatoriaus broliu ir dviems jo patarėjais, bet to nesakė Senato komitetui apklausinėjimo metu. Tuo klausimu dar turės pasisakyti Senato Etikos komitetas. *Washington Post*, *Chicago Sun-Times*, *Chicago Tribune* dienraščiai pataria, kad R. Burris pats atsisakytų senatoriaus posto. Išleidžiant laikraščio laidą, pranešta, jog sen. Richard Durbin pasisakė, kad R. Burris turi pasitraukti iš JAV senatoriaus pareigų.

TIK DALIS ATSAKYO KRIZĖS METU

Vilnius, vasario 15 d. Spekuliacijos Wallstreet – tik dalis atsakymo į klausimą apie kaltuosius dėl krizės, mano JAV ambasadorius Lietuvoje J. Cloud. Išskirtiniame interviu naujienų agentūrai ELTA ambasadorius John Cloud pripažino, kad rasti tinkamų priemonių, kurios padėtų išbristi iš ekonominio nuosmukio, nėra paprasta, todėl vyriausybės privalo būti lanksčios. „JAV finansines rinkas, ir ne tik jas, apėmęs godumas bei vartotojų, kurie paėmė paskolas žinodami, kad negali sau to leisti, godumas pasauliniu mastu prisidėjo prie milžiniškos problemos visiems mums. Dalis viso to įvyko Wallstreet“, – sakė J. Cloud.

Kita vertus, ambasadoriaus teigimu, problemų šaknų reikia ieškoti ir kitur. „Nepaisant to, nekilnojamojo turto burbulas buvo atsiradęs ir Vilniuje, o Wallstreet nesuvaidino lemiamo vaidmens. Didelis nekilnojamojo turto burbulas yra Ispanijoje. Nebandau pasakyti, kad JAV yra nekalta, nes dalis šios krizės ki-

lo dėl JAV ar finansinių rinkų, įsikūrusių JAV, praktikos ir godumo. Bet manau, kad problemos daug platesnės“, – teigė J. Cloud. Ambasadoriaus įsitikinimu, krizę lėmė klaidingi finansų rinkų ir vartotojų vertinimai, investuotojai tinkamai nenumatė rizikos.

Pastaruoju metu pasaulinės krizės kaltininkų „paieškom“ skiriama itin daug dėmesio. Neseniai Didžiosios Britanijos laikraštyje *The Guardian* išspausdintas straipsnis, kuriame nurodytos politikų, ekonomistų ir finansininkų, kurie tariamai kalti dėl pasaulinės ekonomikos krizės, pavardės.

Pirma sąrašė nurodoma buvusio JAV federalinio atsargų banko vadovo ir vieno garsiausių pasaulio ekonomistų Alan Greenspan pavardė. *The Guardian* nuomone, atsakingi už krizę yra ir buvę Jungtinių Valstijų prezidentai Bill Clinton bei George W. Bush.

Ambasadorius J. Cloud sakė neabejojęs, kad tokios paieškos tęsis dar ilgai. „Apie tai bus

daug rašoma – ir ne tik *The Guardian* laikraštyje. Esu tikras, kad šia tema bus daug disertacijų ir knygų. Bet nesu tikras, ar šiuo metu, kai problema itin aštri, yra konstruktyvu tai daryti“, – sakė J. Cloud. Ambasadorius atkreipė dėmesį, kad pastaraisiais metais rizikos veiksnys buvo visiškai nuvertintas. „Buvo susidariusi tokia situacija, kai žmonės tikėjosi minimaliai 5–10 proc. investicijų grąžos be jokios rizikos. Visą laiką veikia dėsnis – kuo didesnė grąža, tuo didesnė rizika. Žmonės apie riziką pamiršo“, – teigė JAV ambasadorius Lietuvoje.

Analitikai vis garsiau kalba, kad įsisiūbavusi ekonominė krizė pakeis ir geopolitinę realiją. Žinomas JAV politikos strategas Bruce Jackson praėjusį mėnesį interviu naujienų agentūrai ELTA sakė manęs, kad naujos vadinamosios „geoeconominės“ grėsmės dabar yra pavojingesnės nei geopolitiniai pavojai. Eksperto įsitikinimu, „esant ketvirtitojo dešimtmečio ekonomikai, atsiranda ir ketvirtitojo dešimtmečio politika – radikalizmas bei populizmas“.

J. Cloud pripažino, kad šiuo metu vyriausybės privalo sutelkti dėmesį į ekonominius klausimus, bet atsargiai vertino kalbas apie kardinalų prioritetų pasikeitimą. „Nebūčiau linkęs žengti taip toli ir pritarti Bruce idėjai, kad iš esmės nuo geostrategijos pereinama prie geoeconomikos. Jei pasiseks sąlyginai greitai sugrįžti į vėžes, nematau, kad bus didelis pasikeitimas. Greičiau artimiausiu metu pasikeis dėmesio koncentracija – tą matome ir Andriaus Kubiliaus Vyriausybėje.“

JAV prez. Barack H. Obama, stebint viceprez. Joseph R. Biden, 2009 m. vasario 17 d. Denverio mieste pasirašė 787 bilijonų dolerių ekonominės padėties gerinimo įstatymą - svarbiausią Amerikos istorijoje.

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
DIRVA
TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428
E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119
Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija "Viltis", Inc.

Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President

Vytautas Radžius, Redaktorius / Editor
2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

Gediminas Markevičius, maketavimas

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.
Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$1.00.
Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

KGB PINKLĖS

Politinių studijų savaitgalyje sausio 31 ir vasario 1 dienomis Lemonte, Lietuvių centre, įvyko įdomiausias pranešimas, kurį klausytojams pateikė iš Lietuvos atvykęs buvęs Valstybės saugumo departamento Kontržvalgybos viršininkas, pulkininkas Vytautas Damulis. Savo pranešime jis kalbėjo apie išorinę grėsmę mūsų tautos ir valstybės išlikimui remdamasis savo patirtimi.

Viena jo tema ir buvo Liustracijos procesas Lietuvoje, apie kurį ir mes ne kartą esame rašę.

Liustracija yra teisingumo įtvirtinimo priemonė iš okupacijos režimo išsivadavusioje kiekvienoje valstybėje, taigi ir Lietuvoje. Liustracijos tikslas - įvertinti tų asmenų "nuopelnus", kurie stengėsi padėti okupantui, vykdydami jo įsakymus prieš savo tautos interesus, prieš savo tautos žmones, juos skųsdami Lietuvos priešui ir išduodami represiniam režimui. Jei kas okupacijos metais persekiojo savo žmones, kurie kovojo su okupacija arba su ja nesutiko, jie kurį laiką neturi teisės būti vadovaujančiose valstybės pareigose. Valstybės piliečiai turi žinoti apie tokius jo "nuopelnus". Liustracija privalo žiūrėti, kad neatsitiktų taip, jog tas, kuris išdavinėjo kitus ar padėjo represuoti, šią dieną vėl yra valstybės vertinamas labiau, negu tas, kuris buvo represuotas, kad jis nespręstų tų žmonių reikalus, kurie buvo represuoti.

Pasak plk. V. Damulio, liustracijos procesas - KGB rezervininkų paviešinimas ir yra tema, kuri svarbi ir užsienio lietuviams. Deja, Liustracijos procesas nebaigtas ir nežinia, ar jis bus kada baigtas. KGB klausimas Lietuvoje dar ne vienerius metus bus aktualus ir juo naudosis ne tik Lietuvoje esančios mums nepalankios jėgos, bet ir kaimyninė Rusija. Pulkininko teigimu, Liustracijos eiga pradėta pavėluotai, jei tai būtų pradėta vykdyti anksčiau, kaip kad darė kitos valstybės, tai visi sovietiniai duomenys šiuo metu jau būtų žinomi. Bet ir šiandien KGB klausimu manipuliuoja "valstybininkai" - asmenys, kurie turi žinias ar dokumentus apie tuos, kurie nepakluso liustracijos eigai ir neprisipažino dirbę okupanto KGB sistemoje.

Kai 1998 m. buvo ruošiamas Liustracijos įstatymas, plk. V. Damulis jau dirbo Valstybės saugumo skyriuje. Tą įstatymą rengiant buvo įtraukta ir KGB bendradarbių - rezervu karininkų, dėl kurių ir kilo skandalas, klausimas. Tačiau, kaip sakė Kontržvalgybos viršininkas V. Damulis, paskutinėmis dienomis prieš priimant įstatymą, rezervu karininkai iš įstatymo projekto buvo išbraukti. Tik vėliau paaiškėjo, kodėl tai buvo padaryta.

Kai tas įstatymas buvo priimtas, Vidaus saugumo skyrius iš generalinės prokuratūros prašė leidimo dirbti su paslaptimis vienam iš prokurorų - tuo metu Marijampolėje dirbusiam prokurorui Arvydui Pociui. Bet archyve buvo rasta medžiaga, kad A. Pocius yra rezervu karininkas. Todėl buvo paruoštas atsakymas Lietuvos generalinei prokuratūrai, kad Saugumas nepataria, kad A. Pocius dirbtų valstybės paslapčių skyriuje. Tas raštas pasirašyti buvo įteiktas to meto Saugumo viršininkui, kuris kiek vėliau įsakė

ANTRĄJĄ TIESOS PUSĘ PASVARSČIUS

Gerbdamas žurnalizmo koleges ir kolegas, sėdinčius ne visada "minkštose" redakcijos kėdėse, ir laikydamasis atvirumo dėsnių, turiu prievolę nurodyti, kad šis rašinys yra buvo pasiūlytas, "išskirtinai", "Lietuvos Žinioms" (LŽ). Nes buvo remiamasi jų straipsniu. LŽ redakcija nutarė jo nespausdinti. Nors redaktoriai retai privalo atsakyti į autoriaus klausimą - "Kodėl?", šiuo atveju, savaip susiklosčius aplinkybėms, į tokį klausimą buvo atsakyta: straipsnis "per daug radikalus".

Sutinku, kad kompaktiškai, daug faktų ir minčių suspaustas, radikalius ir gal net daugeliui katastrofiškus pasaulinės krizės įvykius apžvelgiantis, rašinys gali sudaryti "per daug" įspūdį. Ypač, kai "The Guardian" nemirodė, jog JAV vyksta arši kova prieš manomą krizės pagrindinį kaltininką - Federal Reserve System (trump. "FED") šūkiu - END THE FED! (Pribaikime FED-ą!)

Tad dar teks pakalbėti apie amerikiečių kovą prieš FED ir su kova susijusio radikalumo klausimais. Dabar gi, pasiūlau redaktoriams bent paskaityti šį ginčytiną straipsnį.

Vilius Bražėnas

Atrodo, jog pasaulinę ekonominę krizę sukėlę centrinių bankų globalistai dasiprotėjo pertempę stygą. Kaip paprastai tokiu atveju, nutraukę tylą apie užkulisinę tikrovę, apyvar-ton jie paleidžia nuo tikrovės nukreipiančią pusę tiesos. O ta "pusė" šiuo atveju sako: "krizė nėra natūralus reiškiny-s, o konkrečių žmonių sukonstruota katastrofa". Kaltininkų paieškoje britų dienraštis "The Guardian" yra sudaręs "25 asmenų, atsakingų už tokią įvykių eigą, sąrašą". Taip "The Guardian"straipsnį su-sumavo "Lietuvos Žinios" 2009.01.27. laidoje paskelbtame straipsnyje "Pasaulinio bankroto baronai". Tarp paminėtų kaltininkų yra pora JAV prezidentų, britų premjeras, JAV Federalinių Rezervų (trump. FED) ano meto pirmininkas. Tačiau (globalistams artimas) britų dienraštis nepasako antrosios tiesos "pusės": FED (JAV centrinis bankas) ir kitų valstybių centrinių bankų sistema buvo sukurta kaip tik tam, kad didieji finansieriai galėtų laisvai manipuluoti ne tik valstybių ekonomiją, bet ir valstybių politiką. "The Guardian" neišvardija globalistų "fronto" ar "fasado" organizacijų ir jų satelitų, kurių uždaviny-s įtaigoti vyriausybes ir vesti žmonijos nusmegeni-nimo vają, taip ruošiant "pasaulio piliečius" "Naujoje pasaulio santvarkoje". Lai-me! kiti globalistų kontroliuojami spaudos trimitai, gal netyčia, padeda laisvę bran-ginantiesiems žmonėms geriau susigaudyti keblioje pasauli-

nėje padėtyje.

Neseniai Lietuvą pasiekė konservatyvus žurnalas "The New American". 2009.01.05 laidoje, pagrindiniame straipsnyje "Bailout Mania!" (gelbėjimo manija!) redaktoriaus pavaduotojas William F. Jasper patiekia sensacingų didžiojoje JAV spaudoje pasisakymų ir ekonominės statistikos pavyzdžių.

Autorius nurodo, kad JAV Kongrese ir spaudoje viešai kalbama apie finansinių institucijų gelbėjimą ("bailout" - iš skėstančios valties vandens kibirais išsėmimas), paskiriant jų išsilaikymui 14,25, 700 ar 900milijardų dolerių. Tačiau lapkričio 7 d. Bloomberg'o žinių agentūra paskelbė, jog FED vadovas Barnanke ir Iždo sekretorius Paulsen jau yra (slaptai!) išdalinę kai kurioms institucijoms apie 1,7 trilijonus dolerių. Tad viešai minimos sumos esą tik "plaštakės nusičiaudėjimas uragane", palyginus su FED jau išdalintomis (nesakant kam) sumomis. Anot TNA straipsnio, 2008 m. lapkričio 26 d. "New York Times" (tikras globalistų trimitas - V.B.) rašęs: "praėjusiais metais vyriausybė yra prisiėmusi 7,8 trilijonų dolerių tiesioginių ir netiesioginių išipareigojimų. Tai sudaro apie pusę visos valstybės ekonomijos". Ir pridėda, kad FED ir Iždas (lapkričio 25 d.) "pasiuntė signalą, kad jie spausdins tiek pinigų, kiek reikia valstybės bankų sistemai atgauti". (Pabr. TNA) Ar visa tai nėra panašu į vaikų stalo žaidimą "Monopolis"? Tačiau vaikų žaidime popierėlinių pinigų skaičius yra ribotas, tad

atsakingesnis už "vieno pasaulio" socialistinių finansierių "žaidimą". Tačiau kodėl jiems nežaisti, kai žmonės per pilietinį tingumą žinoti prašosi apgavimo. Nebijantiems žinoti, žinių galima susirasti. Tame pat TNA straipsnyje skaitome prez. Clinton buvusio patarėjo ir Darbo sekretoriaus ekonomisto Robert Reich 1999 m. sausio 7 d. "USA Today" dienraštyje pareiškimą, kad JAV Kongresas nebeturys svarbos. "Jei dar nepastebėjote, Amerikos vidaus politiką tvarko Alan Greenspan, tada FED direktorius ir FED Valdyba. Gi tuo pat metu Amerikos užsienio politiką tvarko Tarptautinis valiutų fondas". Ko gero R.Reich 1999 m. nenumatė, kad 2009 m. bus FED pasiūstas būti patarėju Obamos administracijoje.

Lietuviams skaitytojams gali būti įdomu, kad apie FED ir IMF (TVF) veiklą jau senokai buvo paskelbta mano knygo-se. Ten rašoma apie jau 1910 m. užplanuotą valdžios galių iškraipymą. 1975 m. (trečias leidimas 1979 m.) knygoje "Samokslas prieš žmoniją" cituojamas garsiojo lakūno tėvo - kongresmeno Lindbergo vertinimas 1913 m. JAV Kongreso priimto "Federalinių rezervų akto": "Naujasis įstatymas sukurs infliaciją, kada tik trestai infliacijos panorės". "Nuo dabar depresijos bus sukuriamos moksl-iškai". (Iš Kongreso 1913.12.22 protokolo.)

Apie R. Reich minėtą, "JAV užsienio politiką" neva tvarkantį TVF, jau rašyta mano 2000-jų metų knygoje "Nauja pasaulio santvarka". 1994.07.28. paskelbtame straipsnyje "Tarptautinio valiutos fondo kilmė ir siekiai" yra net jį sukūrusio (Sovietų agento) nuotrauka.

Pagaliau, nenorintiems raustis tolimoje praeityje, apie krizę ir FED nemažai žinių daviau 2008 m. spalio 20 d. plačiai, net tarp visų Lietuvos dienraščių, paskleistame straipsnyje "Globalinių įvykių griūtis". Maniau tai galėjo sudominti daugelį apie "krizę" krizenančių tautiečių.

paruošti raštą, "kad apie tą žmogų nėra jokių dokumentų. Taip A. Pociui buvo leista dirbti Lietuvos saugume". Tada ir paaiškėjo, kodėl buvo išbrauktas iš įstatymo KGB rezervu karininkų punktas". Tačiau tuo istorija nesibaigė. Vėliau į Saugumo vadovo pavaduotojus vėl buvo pasiūlytas tas pats A. Pocius. "Ir vėl mes, pareigūnai, nunešėme Saugumo gen. direktoriui bylą ir pasakėme, kad valstybei būtų negerai, jei pradės vadovauti rezervu karininkas. Bet A. Pocius buvo paskirtas pavaduotoju, o visa medžiaga apie jį paslėpta, dingo". Bet yla išlindo iš maišo ir viskas tapo žinoma.

Plk. V. Damuliui esame dėkingi už šį pirmosios dalies pranešimą. Lietuva dar negreit išsivaduos iš KGB pinklių.

S. Tūbėnas

(Atkelta iš 1 psl.)

LIETUVOS RESPUBLIKOS...

kaip ir valdininkų arogancija, užsispyrimas nepripažinti padarytų klaidų.

Mums pakanka galių kurti ne vien savo asmeninę, bet ir bendrą šalies, tautos gerovę. Tam reikia atsikratyti išankstinių baimių, nepasiduoti destrukcijai, kritiką paversti konstruktyviu dialogu. Nekapituluoti prieš blogį – politinį, moralinį, socialinį, o priešintis jam tiesos žodžiu, viešumu, atsakomybės etika grįsta laikysena ir darbais.

Toks siekis – **negriauti savo tautos ir valstybės iš vidaus** – šiandien TURI TAPTI mūsų bendra veiklos programa. Mūsų istorijoje pakanka įrodymų, kad vieni-janti bendra vizija, kad ir kokia idealistinė ar nereali atrodytų, - yra įgyvendinama. Tai visada rūpėjo ir Vincui Kudirkai, kuris klausė, ar vienijančio tikslo, vizijos, solidarumo ir drąsos neturinti bendrija gali tapti laisva tauta? Vertėtų prisiminti ir Kudirkos tyrinėtojo bei sekėjo Vytauto Kavolio klausimą: „Ar mechaninė žmonių san-kaupa, neturinti bendro supratimo, kas yra padorumas ir niekšybė, bendro žodyno ir save aktyvuojančios jėgos veikti viešojo gėrio vardan, - ar ji gali vadintis visuome-ne?“

Gerbiameji,

Valstybės atkūrimo dieną švenčiam esant įvairioms gyvenimo situacijoms, kartais tokioms, kai grėsmės mūsų valstybei ir tautai atrodė gyvybiškai pavojingos. Tačiau kartu su bendraminčiais vis tiek tikėjome istorijos teisingumu, ir ši viltis pasirodė stipresnė už kritiškąją realybę.

Šiandien prisimenu dar vieną Vasario 16-osios Akta, nuo kurio pasirašymo sukan-ka lygiai šešiasdešimt metų. 1949-aisiais Lietuvos laisvės kovų sąjūdžio taryba Valstybės atkūrimo dieną minėjo mirtinos grėsmės akivaizdoje. Nė vienas šios Tarybos na-

rių nemirė savo mirtimi – vi-si sulaukė žiauraus okupantų keršto ir represijų. Tačiau jų tikėjimas pratęsė nepriklausomos Lietuvos idėją pavergtame krašte gyvenusių žmonių sielose. Jų žygis vedė į tautinį atgimimą, į Kovo 11-ąją.

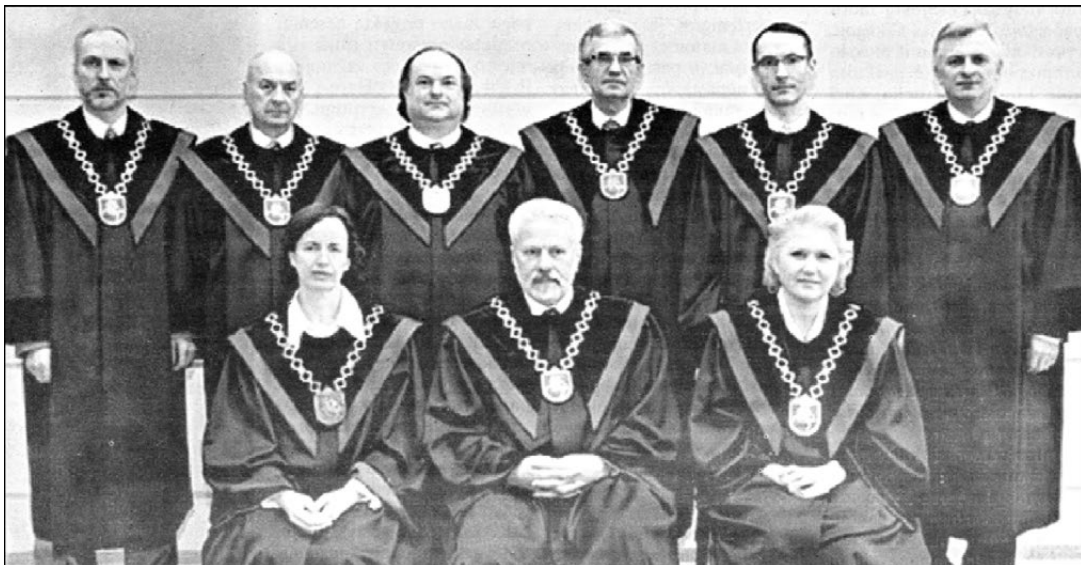
Mums labai reikia kudirkiškosios stiprybės šian-dien, kai Lietuva ir visas pasaulis gyvena globalinės finansų krizės, kokios nematė mūsų karta, akivaizdoje. Kai niekas neturi išbandytų priemonių jai sutramdyti. Bet mes turime išbandytų būdų, kaip gyventi ir veikti esant sunkiai situacijai, kaip rasti sprendimus. Tai -- ne techniniai būdai, tai moralinė laikysena.

Tokios laikysenos pavyzdys mums gali būti Vincas Kudirka. Silpnos sveikatos gydytojas, dirbęs gilioje carinės imperijos provincijoje ir gyvenęs pagal aukščiausią moralinį imperatyvą – daryti viską, ką gali, kad gyvenimas būtų kilnesnis ir šviesesnis. Būtent tokios laikysenos idealus jis ir išdėstė Tautiškoje giesmėje.

Pasisemkime stiprybės iš tų mūsų žmonių, kurie lageriuose dalijosi paskutiniu duonos trupiniu, iš tų, kurie, rizikuodami savo gyvybėmis, gelbėjo žydus, iš tų, kurie Sausio 13-ąją plikomis rankomis sustabdė tankus, iš daugelio mūsų žmonių kasdienio gerumo. Pasisemkime stiprybės iš daugelio žmonių žinojimo, kad gyvenimo kokybę lemia ne pinigų kiekis, o žmogiškasis solidarumas.

Šiuo metu Lietuvai itin reikia stiprybės, kylančios iš tiesos ir šviesos. Atraskime jos savyje. Ir susimąstykime, ką kiekvienas iš mūsų galime padaryti, įsipareigodami tautai, valstybei, kultūrai ir visuomenei. Juk **visi mes esame LIETUVA, o Lietuva – tai MES.**

Tikiu, kad Vinco Kudirkos sukurta Tautiška giesmė – mūsų himnas, skambės per amžius vaikams Lietuvos.

Lietuvos Konstitucinio Teismo teisėjai. Jų biografijos skelbiamos viešai: nurodomi gimimo metai ir vietos, bet su viena išimtimi. Tik Tamaros Birmontienės - ne. Žiniasklaida klausia, nejaugi Poltava - toks blogas miestas, kuriame ji gimė, neverta minėti. Jos disertacijos "Tarybinės milicijos sukūrimas Lietuvoje". (Maskva, Lomonosovo universitetas, 1989 m.) darbas nukreiptas prieš Lietuvą ir jos žmones ir kad Sovietų Sąjunga neokupavo Lietuvos, o įvyko revoliucija. Jos disertacijoje kovotojai už Lietuvos laisvę vadinami "antitarybiniais elementais", kurie "pokario metais Lietuvoje užsiėmė politiniu banditizmu, o buržuaziniai nacionalistai puldinėjo partinio - politinio aktyvumo atstovus". "Lietuvos žinių" laikraščio teigimu, ši Lietuvos Konstitucinio Teismo teisėja Tamara Birmontienė (nuotraukoje sėdi pirmoji iš dešinės) dar savo disertacijos nėra išsižadėjusi ar viešai dėl jos atsiprašiusi lietuvių tautos. Tačiau nors T. Birmontienė nėra grynakraujė lietuvė (jos motina - rusė), o Lietuvos valstybėje užima labai atsakingą postą, tautybės klausimas tikrai nebuvo tai, dėl ko į ją nukrypo lietuvių dėmesys. Priežastis - jos ankstesnė sovietinė veikla - minėta disertacija. Užsienio lietuvių papiktino, kad buvusi aktyvi sovietinio režimo pareigūnė savo antilietuvišką "mokslinį darbą" parašė Lietuvos Nepriklausomybės priešaušryje, tačiau Nepriklausomybę jame niekino.

TEIGIA MATĖS PRISIPAŽINIMO DOKUMENTĄ

Vilnius, vasario 20 d. (LRT). Liustracijos komisijos pirmininkas A. Urmonas tvirtina matęs dokumentą, **įrodantį K. Prunskienės bendradarbiavimą su KGB.** Dokumento originalo beveik prieš septynerius metus pasigedo Vilniaus apygardos teismas.

A. Urmonas per Seime vykusią diskusiją dėl Liustracijos įstatymo tobulinimo pranešė dokumentą radęs Lietuvos ypatingajame archyve.

Liustracijos komisija šiuo metu nagrinėja iš Vilniaus apygardos teismo išsireikalautą buvusios žemės ūkio ministrės Kazimiros Prunskienės bylą, kurioje politikė išteisinta dėl bendradarbiavimo su KGB.

A. Urmonas teigė, kad byloje matyti, jog vienas pagrindinių argumentų, kodėl apygardos teismas ryžosi peržiūrėti Aukščiausiojo Teismo sprendimą buvo neva dingęs K. Prunskienės pasirašytas pasižadėjimas bendradarbiauti su KGB.

Liustracijos komisijos pirmininkas tvirtino kreipęsis į Ypatingąjį archyvą ir radęs ten

minėtą dokumentą.

2002 m. rugsėjį tuometinė Seimo narė K. Prunskienė kreipėsi į Vilniaus apygardos teismą, prašydama panaikinti ankstesnį teismo sprendimą dėl bendradarbiavimo su sovietų KGB.

K. Prunskienė Vilniaus apygardos teismui yra sakiusi, kad vadinamasis dokumento originalas, kuriuo remdamasis teismas 1992 metais priėmė sprendimą, yra falsifikatas.

Seimo narė pareiškė, kad kreipėsi į Seimo archyvą. Ypatingąjį archyvą ir dar kelias institucijas, kurios atsakė neturinčios tokio dokumento originalo.

Vilniaus apygardos teismas 2003 metų pavasarį paskelbė, jog nėra įrodymų, kad K. Prunskienė slapta bendradarbiavo su KGB.

1992 m. rugsėjo 14 d. Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų kolegija buvo pripažinusi K. Prunskienę sąmoningai bendradarbiavus su KGB. Tuomet pripažinta, kad KGB jai buvo suteikęs Šatrijos slapyvardį.

JAV PRAŠO LENKIJOS DAUGIAU LAIKO SPRENDIMUI DĖL PRG

Jungtinės Valstijos vasario 19 d. paprašė Lenkijos skirti daugiau laiko priešraketinės gynybos (PRG) projekto įvertinimui, kuris padėtų galutinai nuspręsti, ar pamatuota įgyvendinti šį prieštarai vertinamą planą.

JAV prezidento Baracko Obamos administracija leido suprasti, kad ji gali pristabdyti PRG skydo elementų dislokavimą Lenkijoje ir Čekijoje.

Tokiu būdu siekiama pataisyti smarkiai pašlijusius JAV santykius su Rusija, kurios palaikymą nori užsitikrinti su Iranu konfrontuojantis Vašingtonas.

JAV gynybos sekretorius Robert Gates aptarė PRG skydo plėtros reikalus su Lenkijos gynybos ministru Bogdanu Klichu per NATO šalių gynybos ministrų susitikimą Krokuvoje.

LRT

JAV BRANGSTA PAŠTO PATARNAVIMAI

Nuo gegužės laiško siuntimas JAV pabrangs dviem centais, praneša „Yahoo“.

JAV Paštas paskelbė didinantis pašto ženklų kainą dviem centais iki 44 centų. Naujomis kainomis pašto ženklais bus pardavinėjami nuo gegužės 11-osios.

Kitaip tariant, lieka papildomai laiko apsirūpinti pigesniais pašto ženklais. „Amžinieji“ („Forever“) ženklai liks galioti ir po gegužės 11-osios.

„Paštas, lygiai kaip šeimos ūkiai ir verslas, neturi imuniteto prieš augančių kaštų tendencijas“, - tvirtino Pašto viršininkas John Potter. „Netgi po kainų pakilimo mūsų Pašto paslaugos išlieka vienomis pigiausių pasaulyje“.

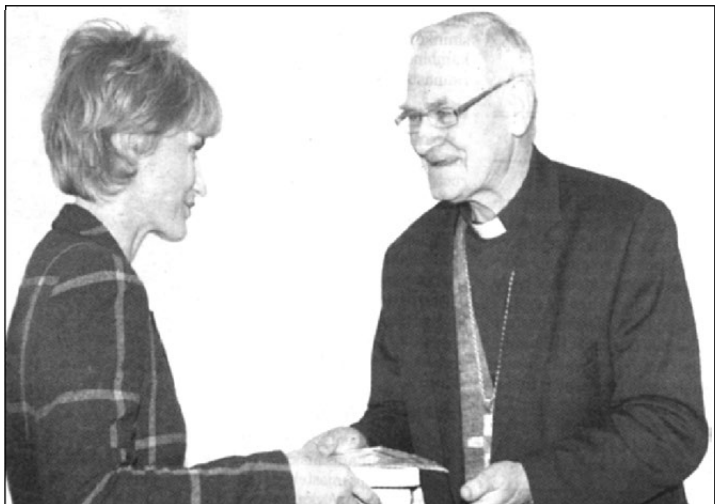
Pašto ženklų kainos koreguojamos atsižvelgiant į praėjusių metų infliacijos lygį.

Jei pirmoji pirmos rūšies siuntinio uncija kainuos 44 centus, tai kiekviena papildoma uncija siuntėjui atsieis dar 17 centų.

Pašto personalas paskaičiavo, jog vidutiniam šeimos ūkiui kainų prieaugis per metus reikš papildomai išleistus tris dolerius.

Pašto veiklos kaštams augant, o paslaugų paklausai mažėjant, pernai JAV paštas patyrė 2.8 milijardų dolerių nuostolį. Spėjama, jog šiemet nuostolis bus kur kas didesnis.

Paštas jau kuris laikas siekia įvairias būdais mažinti išlaidas, darbo valandas. Neseniai Kongreso buvo prašoma leidimo laiškus išvežioti penkias, o ne šešias dienas per savaitę.

Panevėžio apygardos prokuratūra sulaukė neįprasto svečio. Panevėžio vyskupas Jonas Kauneckas prokurerei Nidai Grunskienei įteikė dvi knygas: šventojo Rašto "Naująjį testamentą" ir "Katalikų žinyną".

S. Bagdonavičiaus nuotr.

KOMENTARAI:

RUSIJA – PATI MUŠA, PATI RĖKIA

Kai po Rusijos sprendimo sausio mėnesį sustabdyti dujų tiekimą keletui Europos valstybių tų šalių televizijos reportažuose pasirodė drebančių nuo šalčio žmonių pasakojimai apie nešildomas mokyklas ir ligonines - visa tai priminė apie buvusios „sovietinės Rusijos ranką“. Dujų konfliktas Vakarų žiniasklaidoje susilaukė begalės komentarų ir prognozių: nuo atsinaujinusio „šaltojo karo“ iki paniškų karinių grėsmių įžvalgos. Tačiau kokia viso to esmė? Buvo juokaujama, kad problema neapsiriboja vien tik lingvistiniu - *šalčio* ir *šaltojo karo* - panašumu. Esmė kur kas gilesnė. „Šaltasis karas“, kurį dar atmena dvi kartos, buvo suformavęs nuolatinį baimės ir nesaugumo jausmą.

Šių metų sausį dujos buvo nebetiekiamos Rytų Europos šalims, kurios ES narėmis tapo palyginus neseniai – dvidešimties metų laikotarpiu. Būtent joms Rusija pritaikė represines „šalčio“ priemones. Preciziškai tiksliai apskaičiuotas ėjimas. Šį kontekstą papildė Rusijos karo su Gruzija įvykiai. Gruzija – tai dar „viena iš avelių, atskilusių nuo sovietinės bandos“. Komunistinė ideologija rėmėsi iškreipta „mesijo“ filosofija. Ar šiandienė neoimperialistinė Rusija neišgyvena pagrindinio „mesianizmo“ simptomų? „Po karo grėsmės, ateina šalčio grėsmė“, - rašo I. Kadarė, albanų rašytojas. Rusijos tikslas - įbauginti. Noras sukelti baimės jausmą – viena iš stipriausių Rusijos aistrų. Kad būtų pasiektas toks tikslas, naudojamas didžiulis potencialas: ekonominis, karinis, politinis, informacinis. Kol tai pavirsta tarsi „apsėdimu, prilygstančiu psichozei. Didžiausią grėsmę tokios psichozės ima kelti tuomet, kai pažeidžia visą tautos mentalitetą ir to imama trokšti lyg „psichinio peno“, – sako albanų rašytojas.

I. Kadarė prisimena, kai 1959 m. Nikita Chruščiovas buvo pakviestas vizito į JAV, tais metais jis mokėsi Maskvoje. Prieš vadui išvykstant, sovietinė spauda išspausdino šimtus Tarybų Sąjungos piliečių laišku, kuriuose dominavo vienas pagrindinis linkėjimas: „Mes norime, kad amerikiečių prezidentui kinkos imtų drebėti!“ Tauta norėjo, kad Jungtinės Valstijos bijotų Sovietų Sąjungos.

Pastaruoju metu vis labiau ryškėjantis Rusijos bruožas – tas pats apsidėmimo simptomas: Rusija turi kelti baimę. „Tandeme, kurį mes matome šiandien, atsiradusiame tarp Vladimiro Putino ir Dmitrijaus Medvedevo, buvusios so-

vietinės galybės restauratorių, kuo toliau, tuo labiau atpažįstame to apsidėmimo simptomus – norą įbauginti. Visuotinė nostalgija dėl praeitin nuėjusios SSRS – akivaizdus šios tendencijos įrodymas“ – rašo I. Kadarė.

Toks veržimasis gali būti reikalingas tik šalims, kurios išgyvena nevisavertiškumo, silpnumo kompleksus arba istorinės neurozės.

Todėl kas gi pateisina šiandienę Rusijos nostalgiją dėl Sovietų Sąjungos? Normaliai valstybei tai būtų žeminama pozicija – ilgėtis laikmečio, kuris nedaro jai garbės, kaip, pavyzdžiui, Europai – rasizmas ar nacizmas. Tai ko gi iš tiesų ilgisi Rusija? Ar tik vien galimybės „įbauginti“?

Iš kur kyla rusiškos neurozės, skatinančios tokį pat neurotišką Rusijos vertinimą? Vakarų spaudoje kartais kalbama apie mitus, kuriuos pačios Rusijos dėka esame susikūrę apie šią šalį. Mitus, kurių niekada nebuvo, bet kurie nuolat sklando ore. Išsifruoti jie subliūkšta kaip burbulas. Neįvardyti - kelia grėsmę.

Rusiškoje spaudoje kartkartėmis pasirodo straipsnių, kuriuose arba kalbama apie ją, kaip būsimą supervalstybę (tai Kremliaus vykdomos oficialiosios politikos šalininkų pozicija), arba rašoma, kad nuo 1989 m. Rusija yra nuolatos žeminama. Šių straipsnių tema ta pati – šalies savivertės klausimas. Tačiau atidžiai pažvelgus, akivaizdu, kad Vakarų demokratija po Sovietų Sąjungos žlugimo Rusiją sutiko labai draugiškai ir svetingai – kaip nė vienos kitos valstybės, turinčios tokią istorinę praeitį. Pavyzdžiui, Rusija buvo priimta į didžiųjų pasaulio valstybių ekonominę elitinį klubą – G8, kur neformalioje aplinkoje, už uždarytų durų susitinka pasaulio galingieji. Rusijai atvėrė duris Europos Taryba – nors RF Dūma atsisako pripažinti Europos žmogaus teisių teismo sprendimus. Rusijos aukščiausia valdžia itin draugiškai sutinkama Vokietijoje, Italijoje, Prancūzijoje. Ištisis metus Vakarai „nepastebėjo“ Rusijos valdžios spaudimo žiniasklaidai arba karinių nusikaltimų Čėčėnijoje. **Vakarai leidžia Rusijai nepripažinti sovietinio laikotarpio nusikaltimų bei tyli, kai Rusija gina Stalino kultą.** Visa tai bei daugelis kitų istorinių niuansų (pavyzdžiui, Katynės drama) akivaizdžiai parodo, kas žemina Rusiją. Tik ji pati. Per pastarąjį J. E. Barozo vizitą Maskvoje, šiam užsiminus apie teisinę RF valstybės kūrimą, V. Putinas, nesugalvodamas, ką

Lietuvių meno ansamblis „Dainava“ ir dirigentas - meno vadovas Darius Polikaitis bei LR generalinis konsulas Čikagoje visus kviečia į koncertą „Gratulationes Lithuaniae“ - kovo 8 d. 3 val. p.p. Harris teatre (205 E. Randolph Dr). Koncerte skambės Čiurlionio, Martinaičio, Sasnausko, Beethoven ir Brhams kūriniai, kuriuos drauge su „Dainava“ atliks pianistai iš Vilniaus Sonata ir Rokas Zubovai. Bilietai Harris teatro bilietų kasoje 312-334-7777 ir lietuviškose parduotuvėse. Daugiau informacijos: www.dainav.us

į tai atkirsti, pasiuntė pirmą pasitaikiusią rusišką „šaibę“: Rusija nepatenkinta dėl tėvynainių padėties Baltijos šalyse! V. Putino šypsena negalėjo paslėpti išiučio, kaip drįstama Rusijai kažką nurodinėti. Kaip drįstama „taip“ pažeminti Rusiją? Taigi geriausia gynyba – puolimas.

Tačiau kaip tai vyksta? Kodėl Rusija ir toliau „pati muša – pati rėkia“. Kodėl Rusijos žiniasklaida perduoda politikų „reikalavimus“, kad Vakarų vadai ją gerbtų ir vertintų kaip lygiavertę partnerę. Kokiu mastu? Jei **Rusija atsisako kalbėtis su Europos Sąjunga konstruktyviai ir pagal demokratijos šalyse nusistovėjusias normas** (tai būna akivaizdu per RF rinkimus arba ES siunčiamas tarptautinių stebėtojų misijas). Rusija naudoja begaliniais žodiniais, diplomatiniais triukais, informaciniais karais (kad ir konfliktas dėl sovietinio kario perkėlimo Taline ar visiškai naujas pastarųjų savičių įvykis su Gruzijon perbėgusiu RF kareiviuku). Rusija niekaip neišmoksta vienintelės pamokos (kurios nebuvo Sovietų Sąjungoje) – jog su kiekviena valstybe, kad ir kaip ji nepatiktų, reikia elgtis pagarbiai. Rusija reikalauja pagarbos sau, bet ar ją demonstruoja, pvz., Estijai, Gruzijai, Latvijai, Ukrainai? Ir tai nėra kalba vien apie valstybių įtakos svertus ar geografinius dydžius.

Nei valstybių dydžiai, nei įtakos svertai nebegalioja, kai Rusija deklaruoja dar vieną savo „nevisavertiškumo kompleksą“ arba mitą (savo naudai) - kad Vakarų valstybės nori ją „apsupti“. Kad Rusijai, atseit, kelia grėsmę NATO narės Baltijos šalys bei narystės Aljanse siekiančios Gruzija, Ukraina ir t. t. Tai ir dėl JAV prieš-

rakinės gynybos elementų dislokavimo Lenkijoje ar Čekijoje. Taigi kas slypi už šios menamos Rusijos „baimės“? Ar Rusija vėl pirmiau pati rėkia, kad galėtų kitą mušti? Atsakymus pateikia netolima praėjusių metų karo su Gruzija istorija bei dujų konfliktas su Ukraina.

Šiame kontekste reikėtų priminti, kad vienintelė Rusija, nebūdama euroatlantinių struktūrų nare, turi stebėtojos statusą NATO būstinėje Briuselyje. Rusijos deputatai dalyvauja NATO Parlamentinės Asamblėjos posėdžiuose. **Rusija yra vienintelė valstybė, kuriai leista dislokuoti aplink savo sostinę, Maskvą, gynybos nuo balistinių raketų sistemą.**

Didybės manija padiktuoja savas problemas. Šie tik keletas išvardytų Rusijos simuliuojamų „baimės faktorių“ iš tiesų ją išsifruoja ir parodo, kokiomis neurozėmis serga valstybė. Kai didžioji rusiška yla išlenda iš maišo, Europos valstybės pamato, kas gresia bendraujant su neurotišku partneriu. Tiesa, Rusijos žiniasklaidoje rašoma, kad Europa „nieko negali padaryti“, o ES politinės struktūros (Jungtinės Tautos, ESBO, ETPA) visiškai silpsta ir nei JAV, nei RF neturi jokios įtakos. Rusijai reikia tuo patikėti. O kaip tą padaryti, jei ne įtaigos būdu? Tam, kad Rusija įtikintų aplinkinius vis stiprėjančia Kolektyvinio saugumo sutarties organizacija (KSSO, kol kas gan silpna karinė struktūra), pirmiausia reikia ilgą laiką žiniasklaidoje skelbti, kad NATO yra nykstanti karinė organizacija, vienvaldiškai valdoma Vašingtono. Tik išsakius tokią „poziciją“, Rusija gali deklaruoti kurianti, perkurianti, pervardijanti vis stiprėjančią KSSO organizaciją, kuri bus atsvara Šiaurės Aljansui. Ir vėl

siekti įbauginti. Bent jau Centrinės ir Vidurio Azijos regiono šalims.

Jeigu Europos šalys išlaikys blaivų vertinimą Rusijos atžvilgiu ir tarpusavio dialogą bei neleis, kad Rusijos propaganda suskaldytų ES šalis tarpusavy ir nesupriešintų ES su JAV, tuomet ir didžiajai Rusijai bus lengviau išgyti nuo savo neurozių.

Aišku, visada atsiras ir tokių, kurie palaikys Rusijos poziciją, ją supras ir gins. Ir tokių Rusija niekada nepraleis pro akis. Kad ir tų pačių tėvynainių, kuriuos vis reikia „ginti“. Įdomu, nuo ko? Ar tik ne nuo pačios Rusijos jiems peršamų neurozių?

Kova su kitų ir savo paties neurozėmis – procesas sudėtingas. Kad ir dėl energetinių išteklių tiekimu. Rusija iš tiesų nekontroliavo ir nekontroliuos visos Europos energetikos. „Gazprom“ čiuptuvai driekiasi iki daugelio ES šalių ekonomikų, tačiau tai tik dar viena galimybė Rusijai sudaryti „supervalstybės“ išpūdį.

Viskas tampa daug aiškiau ir suprantamiau, jei išsifruoja Rusijos politikos „raktinius žodžius“ arba „ėjimų arkliukus“. Tuomet laikas negaištamam veltui.

Bernardinai.lt

GRUZIJA SIUNČIA SAVO KARIUS Į AFGANISTANĄ

Gruzija pasiųs į Afganistaną karių kuopą padėti NATO pajėgoms, kariaujančioms su "al Qaeda" kovotojais ir talibais, sakė trečiadienio vakarą Gruzijos užsienio reikalų ministras Grigolas Vašadzė.

Maždaug 2 tūkst. Gruzijos karių kariavo Irake JAV karinio kontingento sudėtyje, bet buvo priversti sugrįžti rugpjūtyje, kai kilo penkių dienų karas su Rusija dėl separatistinės Pietų Osetijos.

LRT

PIETŲ AMERIKOS LIETUVIŲ JAUNIMO SUVAŽIAVIMAS

Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimo atstovai ir dalyviai.

Sausio 3-11 dienomis Urugvajaus Respublikos sostinėje Montevidėjuje vyko svarbiausias Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimas. Suvažiavime dalyvavo 50 atstovų iš Argentinos, Brazilijos, Urugvajaus, Venesuelos, Kanados ir Lietuvos. Šiuo įvykiu pradėjome Lietuvos vardo tūkstantmečio minėjimą Pietų Amerikoje.

Suvažiavimas prasidėjo dalyvių registracija šeštadienį - sausio 3 d. Lietuvių kultūros centre Montevidėjaus mieste, Cerro rajone. Suvažiavimo atidaryme dalyvius pasveikino Urugvajaus lietuvių jaunimo sąjungos (ULJS) pirmininkas Nicolas Modena Klimas, dėkodamas svečiams už apsilankymą iš Pietų Amerikos tiek ir atvykusiems iš toli, pabrėždamas šio jaunimo suvažiavimo reikšmę lietuviams gyvenantiems šiame krašte. Vakare vyko susipažinimo vakaras, kurio metu Suvažiavimo dalyviai iš skirtingų pasaulio kraštų bendraudami galėjo daugiau sužinoti vieni apie kitus. Suvažiavime dalyvavo Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas užsienio lietuvių sielovados reikalams, PLB Valdybos Sielovados reikalų ir Pietų Amerikos reikalų komisijų pirm. **prel. Edmundas Putrimas**. Prelatas jau 13 metų globoja Pietų Amerikos jaunimą ir kartu su visomis lietuvių jaunimo sąjungomis organizuoja šiuos svarbius renginius. Suvažiavime taip pat dalyvavo XIII Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso pirmininkė Marisa Leonavičienė ir Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos (PLJS) Pietų Amerikos atstovas Juan Ignacio Fourment Kalvelis.

Taip pat jau ketvirtą kartą čia viešėjo menininkė iš Lietuvos Dalia Uzdila, kuri su-

pažindino jaunimą su Advento, Kūčių ir Kalėdų tradicijomis, jų reikšmę lietuvių kultūroje, išmokė šio laikotarpio dainų ir šokių.

Kiekvienais metais Kanados Lietuvių Bendruomenė (KLB) kartu su Kanados lietuvių jaunimo sąjunga siunčia į šį suvažiavimą savo atstovus. Šiais metais čia viešėjo Rūta Samonytė ir Petras Vaičiūnas.

Džiugu, kad po daug metų šiame suvažiavime dalyvavo ir atstovas iš **Venesuelos** - Victor Eduardo Hernandez Bieliukas, kuris entuziastingai domėjosi svarstomoms temoms ir išsivežė vien gerus išpūdžius, žadėdamas savo bendruomenėje kurti Venesuelos jaunimo sąjungos skyrių.

Po pietų lietuvių klube Urugvajaus lietuvių jaunimas organizavo bendrą žaidimą, kuriame kiekviena grupė turėjo papasakoti ką nors apie Lietuvos istoriją, geografiją ir papročius.

Vakare prelatas Edmundas Putrimas aukėjo šv. Mišias, kuriose dalyvavo visi suvažiavimo dalyviai. Per Mišias dalyviai teikė savo intencijas ypač prisimindami mirusius Pietų Amerikos lietuvius bei mylimus artimuosius, kurie iškeliavo anapus praeitais metais, tai Christian Mahne Zavickas iš Buenos Aires, Andrius Šmitas Vasario 16 gimnazijos direktorius ir Maria Elena Baronas iš Venesuelos. Po šv. Mišių vyko repeticija su Dalia Uzdila Kūčių vakaro tradicijomis. Po vakarienės buvo tęsiamas PLJK posėdis su visais ruošos komiteto nariais.

Pirmadienio sausio 5 d. rytą suvažiavimo dalyviai aplankė biologijos sodą "El Prado" regione, kur sportavo

bei mokėsi įvairių tradicinių lietuviškų žaidimų.

Vakare visas lietuvių jaunimas susirinko prie laužo. Vakaro programą pravedė Rūta Samonytė ir Petras Vaičiūnas su lietuviškomis stovyklų dainomis ir žaidimais.

Antradienį nuo 9 valandos ryto tęsėsi kito Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso ruošos darbai, programos aptarimas, ypatingai daug dėmesio skirta Studijų dienų daliai.

Po pietų Kongreso organizatoriai posėdžiavo, tuo tarpu suvažiavimo dalyviai energingai repetavo su Dalia. Jaunuliai išmoko lietuviškų dainų, šokių, žaidimų ir netgi sutartinę, o vadovė paaiškino jų reikšmę, kilmę.

Po pietų **dalyviai buvo supažindinti su Lietuvos vardo tūkstantmečio minėjimo švente**. 2009-aisiais sukauba tūkstantis metų nuo pirmojo Lietuvos vardo paminėjimo rašytiniuose šaltiniuose. XI a. pradžioje rašytuose Kvedlinburgo (Vokietija) analuose Lietuvai skirtas trumputis įrašas, kur paminėta, kad "arkivyskupas ir vienuolis šventasis Brunonas, Rusijos ir Lietuvos pasienyje pagonių trenktas į galvą, su 18 saviškių kovo 9 dieną nukeliavo į dangų." Taip pat visi sužinojo apie Europos kultūros sostinę, kuria šiais metais tapo Vilnius. Šis titulas suteikia unikalią galimybę atkreipti pasaulio dėmesį į save, didinti šalies patrauklumą. Europos miestai kaunasi dėl Europos kultūros sostinės titulo ir ši kova nėra lengva. 2009 metais Europos kultūros sostine tapęs Vilnius bus pristatomas kaip vienas moderniausių, dinamiškiausių Vidurio ir Rytų Europos miestų, atvirų naujoms idėjoms ir investicijoms.

Po dienos pristatymo, Rū-

ta Samonytė ir Petras Vaičiūnas organizavo Lietuvos istorijos bei jos vardo tūkstantmečio temomis užsiėmimus, kurių metu visi dalyviai dirbdami grupėmis stengėsi surinkti kuo daugiau taškų.

Trečiadienį sausio 7 d. prasidėjo **"Studijų dienos"**. XIII Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso atstovai informavo susirinkusius apie datas, detalią programą bei kainas, atsižvelgiama buvo į dalyvių pastabas ir pasiūlymus. Daugiau informacijos galite rasti: www.kongresas.org

Jau ketvirtadienį visa Suvažiavimo delegacija aplankė nuostabų Urugvajaus pajūrio kurortą Pirilapolis (Maldonado regione) bei Montevidėjų.

Kitą dieną nuo pat ryto prasidėjo "Talentų vakaro" ruošos darbai, o po pietų Urugvajaus lietuvių draugijoje tęsėsi "Studijų dienos" ir kraštų pranešimai. Pirmiausia žodį tarė PLJS Pietų Amerikos atstovas **Juan Ignacio Fourment Kalvelis**, kuris paaiškino apie PLJS funkciją, tikslus, renginius, pristatė aukščiausią jaunimo sąjungos organą - Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą bei PLJS valdybos struktūrą. Daugiau informacijos galite rasti: www.PLJS.org.

Prel. Edmundas Putrimas supažindino jaunimą su Pasaulio Lietuvių Bendruomenės reikšme ir kilmę, struktūra, dabartine padėtimi su nauja emigrantų banga bei PLB funkcijas su sportu, mokslu, kultūra, komunikacija ir kt. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės svetainė www.plbe.org. Paskui sekė Argentinos, Brazilijos, Urugvajaus, Kanados ir taip pat Venesuelos pranešimai, kiekvienas atstovas pristatė svarbius praeitus savo veiklos įvykius, principus ir būdus, kurie skatina jaunimą dalyvauti ir išlaikyti lietuvišką dvasią. Įdomu buvo išgirsti Venesuelos atstovo pranešimą, kuris apibūdino savo krašto lietuvių padėtį. Nors Venesueloje gyvena apie 200 lietuvių šeimų, tačiau jos yra išsibarsčiusios po visą valstybę ir, deja, jungiančios draugijos neturi.

Po pietų intensyviai repetavome vakare suplanuotam pagrindiniam kultūriniam pačių parengtam spektakliui žiūrovams apie Kalėdas. Kiekvienas kraštas taip pat ruošėsi savo pasirodymui talentų vakaro metu, o pasiro-

dymo tema buvo "Lietuvos vardo tūkstantmetis". Kiekvienas LJS kraštas smagiai pasirodė, visi dainavome ir šokome. Po pristatymų įvyko "Kalėdos be sniego" spektaklis. Viso pasirodymo metu draugijos kieme buvo daugiau nei 40 žmonių, tai Urugvajaus lietuvių bendruomenės nariai, jaunimo draugai ir bičiuliai.

Šeštadienį (sausio 10 d.) nuo ryto visa delegacija aplankė Urugvajaus sostinės senamiestį ir tradicinę vietą - "Uosto turgų" ("Mercado del Puerto").

Sekmadienį buvo atnašautos šv. Mišios "Nuestra Señora de Fatima" lietuvių parapijoje Cerro rajone. Per Mišias įvyko Sausio 13-osios aukų minėjimas, kurį bendruomenei suvažiavimo metu parengė jaunimas. 14 jaunimo atstovų su žvakėmis paminėjo kiekvieną žuvusį už Lietuvos laisvę tą naktį. Šv. Mišias aukėjo prelatas Edmundas Putrimas kartu su vietiniu kunigu Jorge Crobara.

Po Mišių visi bendrai su bendruomenės nariais susirinko papietauti Urugvajaus lietuvių draugijoje. Pirmiausia žodį tarė Urugvajaus lietuvių kultūros draugijos Valdybos pirmininkas Roberto Ibarra Vėta, po to prelatas Edmundas Putrimas padėkojo visiems suvažiavimo organizatoriams ir dalyviams bei palaimino maistą.

Labai malonu, kad Pietų Amerikos lietuvių jaunimo sąjunga **gavo sveikinimą iš J.E. Lietuvos Respublikos prezidento Valdo Adamkaus**, kuris prisiminė savo apsilankymą Pietų Amerikoje praėjusiais metais ir pakvietė visus užsienio lietuvius dalyvauti Lietuvos vardo tūkstantmečio minėjimuose.

Kiti svarbūs sveikinimai buvo nuo L.R. Užsienio reikalų ministro Vygaudo Ušacko, iš Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkės Reginos Narušienės ir Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdybos ir Stasio Kuliavo.

Pietų Amerikos buvę mokiniai paminėjo Vasario 16-osios gimnazijos direktorių Andrių Šmitą, kuris visam gyvenimui liks jų sąmonėse ir darbuose.

Juan Ignacio Fourment Kalvelis, Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos informacija

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

**METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$10,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00**

CICERO, IL

Šių metų vasario 11 d. Cicero mieste vyko tradicinis Lietuvos valstybės atkūrimo dienos - Vasario 16-osios - minėjimas. Renginio metu miesto bendruomenės centre Juozo Mikulio vadovaujama Jūros šaulių kuopa "Klaipėda" pagerbė Lietuvos bei JAV vėliavas, buvo giedami abiejų šalių himnai, skambėjo šilti sveikinimo žodžiai, bylojantys apie ilgametę lietuvių ir amerikiečių draugystę.

Lietuviškoje šventėje dalyvavo Cicero miesto prezidentas L. Dominick, LR generalinė konsulė Čikagoje Skaistė Aniulienė, ilgametis JAV LB Cicero apylinkės pirmininkas M. Baukus, JAV LB Vidurio Vakarų apylinkės pirmininkė Aušrelė Sakalaitė, Cicero miesto pareigūnai, lietuvių bendruomenės nariai bei jų draugai.

Sveikinimo kalboje generalinė konsulė išsakė gilią pagarbą tautiečiams išsaugojusiems patriotiškumo jausmą Tėvynei bei dėkojo už gražius, tradicija tapusius Lietu-

LR Generalinė konsulė S. Aniulienė, Cicero miesto prezidentas L. Dominick ir renginio iniciatorius, JAV LB Cicero apylinkės pirmininkas M. Baukus.

V. Mikėnienės nuotr.

vos valstybinių švenčių minėjimus istoriškai Amerikos lietuviams brangiam mieste. S. Aniulienė džiaugėsi, kad įvairių tautybių Cicero bendruomenės narių draugystę vainikuoja tolerancija ir derama pagarba etniniam paveldui, svarbioms abiejų tautų šventėms.

Edvardui Šulaičiui generalinė konsulė įteikė Kūno kultūros ir sporto departamento Sporto garbės komandoro ženklą už nuopelnus Lietuvos

sportui, didelį indėlį į išeivijos sporto žurnalistiką ir 80 metų jubiliejaus progą.

Susirinkusiems buvo atsakyta į dominančius klausimus, susijusius su artėjančiais Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimais, konsulato rengiamais kultūriniais Lietuvos vardo tūkstantmečio minėjimo renginiais, suteikta informacijos rūpimu dvigubos pilietybės klausimu.

LR Generalinio konsulato Čikagoje inf.

metu. Jos atspindi jaunos menininkės žvilgsnį į besikeičiančius pasaulio peizažų portretus, jų detales ir laiko pėdsakus išpaustus jų "veiduose". Autorė jau yra surengusi 17 asmeninių parodų JAV ir Lietuvoje.

Aurelija Čepulinskaitė taip pat aktyviai dirba pristatydamai Baltijos šalių menininkus New Yorke, bendradarbiauja su tarptautinėmis Lietuvos atstovybėmis bei profesionalaus meno organizacijomis.

Paroda veiks nuo 2009 metų kovo 6 d. iki balandžio 10 d. Parodos kuratorė - Ieva Dilytė. Telefonas pasiteiravimui: 773-582-6500.

Muziejus veikia kasdien nuo 10 val. iki 4 val.

nešėja buvo Vida Kuprytė.

Kukloje šventės spausdintoje programoje buvo abiejų kalbėtojų - Sauliaus Anužio ir JAV Valstybės departamento Skandinavijos ir Baltijos reikalų vykdomojo direktoriaus Alan Melzer bipografijos ir organizacijų sveikinimai minint 91-erių metų Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą. Anksčiau programoje būdavo skelbiamos Amerikos Lietuvių Tarybai duotos aukos iš praėjusių metų, tačiau šių metų programoje tai buvo pamiršta: kai kas minėjime dalyvavusių to pasigedo. Minėjimo šventės programa buvo sklandžiai pravesta. ALT pirmininkas adv. Saulius Kuprys išreiškė padėką programos dalyviams ir visuomenei už dalyvavimą mūsų tautinėje šventėje.

ELIZABETH, NJ

VASARIO 16 / KOVO 11 MINĖJIMAS

Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo Vasario 16 / Kovo 11 minėjimas, Elizabeth įvyks sekmadienį, kovo 1 dieną, po 11:00 val. pamaldų, parapijos salėje, 216 Ripley Place, Elizabeth, NJ.

Kalbės viešnia Dalė Lukienė iš Washington, D.C. Meninę programą atliks dr. Vinco Kudirkos sekmadieninės mokyklos mokiniai, vedėja: Laima Liutikienė. Taip pat vaikų

choras "Varpelis", vadovė Birutė Mockienė.

Bus rodomas Vytauto Landsbergio filmas "Kai aš buvau partizanas".

Įėjimas nemokamas, tačiau bus renkamos aukos Lietuvių Bendruomenei paremti. Elizabeth Apylinkės valdyba kviečia visus šioje svarbioje šventėje dalyvauti.

Julius Vėblaitis, Elizabeth LB apylinkė

LIETUVOS GARBĖS KONSULAS DETROITO MIESTE

Informuojame, kad darbą pradėjo naujasis Lietuvos Respublikos Garbės konsulas Jungtinėse Amerikos Valstijose Algis Zaparackas, kuris reziduos Detroito mieste, Mičigano valstijoje. Tai jau 16-asis Lietuvos Respublikos Garbės konsulas JAV.

Garbės konsulas Detroito mieste (MI)

Algis Zaparackas, 35245 Glengary Circle, Farmington Hills, MI 48331.

Tel/Fax: 248-553-0540

Email: azaparac@peoplepc.com

LR ambasada Vašingtone

VAŠINGTONE PRADĖTI LIETUVOS VARDŲ TŪKSTANTMEČIUI IR VILNIAUS - EUROPOS KULTŪROS SOSTINEI 2009 SKIRTI RENGINIAI

Lietuvos ambasadoje JAV vasario 4 dieną surengtas Valstybinio Vilniaus kvarteto koncertas, kuriuo pradėtas Lietuvos vardo tūkstantmečio jubiliejaus ir Vilniaus - Europos kultūros sostinės 2009 programos renginių ciklas Vašingtone.

Koncerte skambėjo Franco Šuberto, Moriso Ravelio ir Osvaldo Balakausko kūriniai.

Atidaryme dalyvavo Europos Komisijos delegacijos Vašingtone atstovai, Europos Sąjungai pirmininkaujančios Čekijos atstovai, Austrijos ir kitų ambasadų diplomatai, JAV administracijos, kultūros srities darbuotojai ir JAV lietuvių bendruomenės nariai. Susirinkusius svečius pasveikino Lietuvos ambasados Vašingtone įgaliotasis ministras Tomas Gulbinas. "Minėdami Lietuvos vardo tūkstantmečio jubiliejų džiaugiamės, kad galime save pristatyti pasauliui. Taip pat didžiuojamės sostinė Vilniumi, kuriai pirmajai iš naujųjų Europos Sąjungos šalių suteiktas garbingas Europos kultūros sostinės vardas." Europos Komisijos delegacijos Spaudos ir viešosios di-

plomatinės direktorius Anthony Smallwood pasveikino Lietuvą su garbingu tūkstantmečio jubiliejumi ir išpūdinga Vilniaus - Europos kultūros sostinės renginių programa.

Valstybinio Vilniaus kvarteto koncertas surengtas bendradarbiaujant su Lietuvos nacionaline filharmonija, JAV kultūrine organizacija "EM Artists Management" ir JAV lietuvių bendruomenės kultūros taryba.

Lietuvos vardo tūkstantmečio jubiliejaus ir Vilniaus - Europos kultūros sostinės 2009 programos renginių ciklas Vašingtone tęsis visus 2009 metus. Planuojama surengti Antaninos Didžgalvienės tautinių juostų parodą, Mariaus Jovaišos nuotraukų parodą "Neregėta Lietuva", sutikti "Tūkstantmečio Odisėjos" buriuotojų igulą, surengti Lietuvos dailės muziejaus kilnojamą parodą "Lietuva: Kultūra ir istorija", perduoti apie 200 Lietuvos tūkstantmečio minėjimo direktijos leidinių JAV Kongreso bibliotekai, taip pat kartu su JAV lietuvių bendruomenės kultūros taryba surengti parodą apie kryždirbystę.

LR ambasados inf.

CLEVELAND, IL

ATEITININKŲ METINĖS TEMOS PRISTATYMAS

Sekmadienį, kovo 1, 11:45 v.r., po kavinės Dievo Motinos parapijos svetainėje rengiamas ateitininkų metinės temos pristatymas: "Kurkime kultūrą Kristaus šviesoje - ne tik galvojant,

bet veikiant". Temą pristatys ateitininkų sendraugių centro valdybos narė Birutė Bublienė ir studentė Lina Bublytė iš Detroito. Bus rodomas video. Visi ateitininkai - sendraugiai, studentai ir moksleiviai privalo dalyvauti. Kviečiama ir visa Clevelando visuomenė.

Ateities klubo valdyba

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais 9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga. Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

CHICAGO, IL

PARODA "SĄLYČIO TAŠKAI"

Kas sieja tris Europos šalis: Lietuvą, Islandiją ir Didžiąją Britaniją? Ką byloja tirpstantys Islandijos ledynai, Anglijos vienuolynų liekanos ir baigiančios griūti sovietinės Lietuvos fermos? **Aurelijos Čepulinskaitės (NY)** fotografijų ir mix-media parodoje **"Sąlyčio taškai"** rasite visus atsakymus. Parodoje bus pristatyta per dvidešimt fotografijų sukurtų minėtose šalyse.

Parodos atidarymas įvyks šių metų **kovo 6 dieną, penktadienį, 7 val. vakaro Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus galerijoje**, 6500 S.Pulas-

ki Rd., Chicago, IL 60629. Šis renginys tęsia jaunų lietuvių menininkų pristatymą skirtą Lietuvos Tūkstantmečio ir "Vilniaus - Europos kultūros sostinės 2009" metams.

Aurelija Čepulinskaitė - fotomenininkė, fotožurnalistė, parodų kuratorė New York esančios šiuolaikinio meno galerijos "Something Unexpected" direktorė ir aplinkosaugos inžinierė. Autorės kūriniai Čikagoje bus rodomi pirmą kartą. Jos fotografijose dažnai sutinkamos laiko, atminties ir gamtos temos. Dauguma čia rodomų fotografijų yra sukurtos kelionių po įvairias šalis

VASARIO 16-OJI ČIKAGOJE

Šių metų vasario 15 d. Amerikos Lietuvių Tarybos Čikagos skyrius iškilmingai paminėjo Lietuvos valstybės atkūrimo 91 metų sukaktį Maria gimnazijoje, Čikagoje. Tradiciniame metų renginyje buvo pagerbtos JAV ir Lietuvos vėliavos, skaitomi Lietuvos nepriklausomybės bei Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo aktai. Minėjimo dalyvius sveikino LR Generalinė konsulė Čikagoje Skaistė Aniulienė, kuri padėkojo ALT už vertingą indėlį siekiant Lietuvos nepriklausomybės bei šiltų ir draugiškų ryšių tarp Lietuvos ir Jungtinių valstijų palaikymą.

Šventiniame minėjime pranešimus skaitė du prelegentai: visuomenininkas, politinis veikėjas Saulius Anužis bei JAV

Valstybės departamento direktorius Alan Meltzer. Kalbėdamas S. Anužis kvietė JAV gyvenančius įvairių kartų lietuvius aktyviau vienyti jėgas siekiant išsaugoti lietuviybę. O JAV Valstybės departamento direktorius savo pranešime apžvelgė dabartinių Lietuvos ir JAV tarpusavio santykių spektrą bei pasidžiaugė, kad abi šalys sieja konstruktyvūs, palankūs, geri ryšiai. A. Meltzer akcentavo, kad Lietuva yra patikima ir vertinama JAV sąjungininkė.

Valstybinei Lietuvai skirtos renginio meninės programos atliko Vyto Jurevičiaus vadovaujamas pučiamųjų instrumentų orkestras "Gintaras", kuriam dirigavo Riman-tas Pumputis. Programos pra-

LIETUVA IR PASAULIS

Prezidentas Valdas Adamkus vasario 17 d. išvyko kasmetinių atostogų. Valstybės vadovas tradiciškai ilsėsis Meksikoje, Iktaposa mieste, Ramiojo vandenyno pakrantėje. Šią vietovę žiemos atostogoms pirmoji šalies pora su savo draugais pasirinko beveik prieš dvidešimt metų ir ten reguliariai atostogauja. Prezidentas V. Adamkus į Vilnių grįš prieš kovo 11-ąją, pranešė Prezidento spaudos tarnyba.

Bendraudama su Lietuva Rusija vis dar neturi jėgų atskratyti savo imperinių kompleksų ir ambicijų. Tai įrodo nesena istorija, apie kurią sužinojo *Lietuvos rytas*. Buvusią Lietuvos okupaciją oficialiai neigianti Rusija buvo pasišovusi bent viešu simboliniu gestu patikinti, kad gerbia dabartinę nepriklausomą mūsų valstybę ir kovų už laisvę aukas. *Lietuvos ryto* duomenimis, Rusijos ambasadorius Vladimiras Čchikvadzė buvo susiruošęs padėti vainiką ant Sausio 13-osios aukų kapų. Tačiau Rusijos diplomatas vainiko, kuris jau buvo nupirktas, į kapines taip ir neatnešė. Teigiama, kad rusai supyko, kai Lietuvos politikai vėl viešai priminė sovietų padarytas skriaudas mūsų šaliai. Vainikas aukoms - dar per sunkus Maskvai.

Kas vis dėlto nulėmė, kad Rusijos ambasados vainikas Sausio 13-osios aukoms taip ir liko neįkūnyta idėja? Politikos užkulisiuose kalbama, kad rusai įsižeidė ant mūsų šalies veikėjų, dar kartą viešai užsiminusių apie istorines Rusijos skriaudas Lietuvai. Teigiama, kad rusai atšaukė savo "geros valios gestą" išgirdę kai kuriuos viešus premjero Andriaus Kubiliaus pareiškimus, kai stalinizmas buvo prilygintas fašizmui. Tai - viena temų, į kurias Maskva reaguoja labai jautriai. Tačiau kokie konkretūs A.Kubiliaus žodžiai taip smarkiai įžeidė rusus, nelabai aišku.

Kilus skandalui dėl galimai neskaidriai naudojamų valstybės pinigų Afganistane, Lietuvos diplomatas užsitraukė ministro nemalonę. Praėjusią savaitę viešai suabejota, ar efektyviai ir skaidriai naudojamos Lietuvos lėšos, skirtos Afganistano Goro provincijos atstatymui paremti. Kol tiriamos keistos parko Afganistane atsiradimo ir finansavimo aplinkybės, kuriomis jau susidomėjo ir Seimo Audito komitetas, naujasis užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas nusprendė sustabdyti vieno šio projekto dalyvių - URM Vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai departamento direktoriaus Renato Juškos - karjerą.

Užsienio reikalų ministerija pagaliau susidomėjo, ar milijonai litų, Lietuvos skirtų Afganistano Goro provincijai atkurti, nėra išplaunami. Galutinai V.Ušacko kantrybės taurę perpildė "Vakaro žinių" publikacija, kad URM išleis ketvirtį milijono litų ažuoliukams sodinti Afganistane, nors, pasak botanikų, šie medžiai ten tikrai neprigis. Neskaitant dešimčių milijonų litų, kasmet Lietuvos išleidžiamų karui Afganistane, atskirai skiriami pinigai ir atstatymo darbams. Štai jei 2006-aisiais tam skirta vos daugiau nei milijonas litų, 2007-aisiais jau nepagailėta 3,6 mln., pernai - 8 mln. litų.

Ministras pirmininkas Andrius Kubilius vasario 17-18 dienomis su oficialiu vizitu lankėsi Švedijoje, kur susitiko su šalies Ministru pirmininku Fredrik Reinfeldt, jo pavaduotoja, ūkio ir energetikos ministre Maud Olofsson, užsienio reikalų ministru Carl Bildt, finansų rinkų ministru Mats Odell, Švedijos centrinio banko valdytoju Stefan Ingves ir kitais pareigūnais. Susitikimų metu aptarti elektros tilto su Švedija, bendros Baltijos šalių elektros rinkos bei kiti energetikos projektai, taip pat bendradarbiavimas finansų, inovacijų, transporto srityse, Švedijos pasirengimas pirmininkauti Europos Sąjungoje ir kiti klausimai. Vizito metu A. Kubilius taip pat susitiko su Švedijos verslininkais ir pakvietė juos investuoti Lietuvoje.

LEO LT grupė pradėjo derybas su Rusija dėl ilgalaikės sutarties, kuri nustatys elektros importo kainas po Ignalinos atominės elektrinės uždarymo. Rusija jau pateikė pirminius skaičius, kiek ji norėtų gauti už Lietuvai tiekiamą elektrą po 2010 metų, tačiau jie yra derybų objektas ir kol kas viešai neskelbiami. Šiuo metu už šią importuojamą elektrą Lietuva moka 22.5 cento už kilovatvalandę (kWh). "LEO LT tikslas - susiderėti dėl kiek įmanoma geresnių kainų. Su Rusija planuojame sutartį pasirašyti iki šių metų vidurio", - spaudos konferencijoje informavo LEO LT valdybos pirmininkas Gintautas Mažeika. Anot jo, derantis svarbu užsitikrinti alternatyvas - susitarti dėl elektros kiekių su Baltarusija ir Ukraina.

G. Mažeika kol kas neprognozuoja, kiek brangs elektra uždarius Ignalinos jėgainę. Tai esą priklausys nuo gamtinių dujų kainų bei kokia savikaina sugebės gaminti elektrą Elektrėnuose veikianti "Lietuvos elektrinė", kuri šiuo metu yra neefektyvi. Pagrindinis brangimas, anot LEO LT vadovo, priklausys nuo elektros gamybos kainos, be to, ypač svarbu "labai teisingai sudėlioti balansą tarp importo ir viduje pagamintos elektros".

LGITIC

MEKSIKOJE PAMINĖTA LIETUVOS VALSTYBĖS ATKŪRIMO DIENA

Vasario mėnesio 10 dieną Meksikos sostinėje Mechike vyko Vasario 16-osios Lietuvos Valstybės atkūrimo dienos priėmimas, kuriame dalyvavo Meksikos valdžios atstovai, verslininkai, lietuvių bendruomenės nariai, Meksikos diplomatinio korpuso bei žiniasklaidos atstovai.

Priėmimo metu Lietuvos ambasadorius JAV ir Meksikai Audrius Brūzga supažindino susirinkusiuosius su Lietuvos valstybės istorija bei pakvietė meksikiečius apsilankyti Lietuvoje ir kartu švęsti Lietuvos vardo tūkstantmečio sukaktį, dalyvauti Vilniaus - Europos kultūros sostinės renginiuose.

Renginio svečiams parodyta video prezentacija apie šiais metais minimus Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmečio bei Vilniaus - Europos kultūros sostinės renginius, pristatytos mūsų šalies turistinės galimybės.

Priėmimo buvo pagerbtas praeitais metais savo tarnybą baigęs eiti Lietuvos Garbės konsulas Meksikoje Dominique Verut.

Vizito metu ambasadorius A.Brūzga taip pat susitiko su Meksikos prezidento patarėju užsienio politikai Rafael Fernandez De Castro Medina,

Meksikos Užsienio reikalų sekretore Maria de Lourdes Aranda Bezaury bei kitais Meksikos pareigūnais. A. Brūzga perdavė Lietuvos pre-

zidento Valdo Adamkaus kvietimą Meksikos prezidentui Felipe Calderon Hinojosa aplankyti Lietuvą.

LR Ambasada Vašingtone

EK RAGINA LIETUVĄ NEPRALEISTI PROGOS PANAUDOTI "EUROPINIUS PINIGUS"

Vilnius, vasario 19 d. Vienas didžiausių iššūkių Lietuvai yra tinkamai ir greitai panaudoti Europos Sąjungos (ES) fondų lėšas, sakė į Vilnių atvykęs aukšto rango Europos Komisijos (EK) pareigūnas Gerard de Graf, daug prisidėjęs rengiant Europos ekonomikos atgaivinimo planą.

EK atstovo teigimu, Lietuva turi daug galimybių panau-

doti "europinius pinigus" ekonomikai skatinti ir nedarbo keliamoms problemoms spręsti.

"Iš struktūrinių fondų, Europos investicinio banko galima gauti itin daug pinigų. Lietuvai didelis iššūkis yra kuo greičiau įtraukti juos į ekonomiką. Blogiausia būtų, jei metų pabaigoje pamatytume, kad pinigai buvo, bet jie liko nepanaudoti", - interviu naujienų agentūrai ELTA sakė G. de Graf, kurio vadovaujamas skyrius EK Generaliniame sekretariate prižiūri, kaip valstybės narės įgyvendina Lisabonos strategiją ir rengia kasmetines ataskaitas ES viršūnių susitikimams.

Lietuvos Vyriausybė skelbia, kad keli žingsniai šia linkme jau žengti - Ministrų Kabineto sprendimu supaprastintos sąlygos ES fondų finansavimui, o verslo projektams numatyta galimybė gauti avansą ES fondų lėšomis. Taip pat pranešta, kad dėl 1,1 mlrd. eurų paskolos šalies verslui gauti derybos su Europos investicijų banku (EIB) praktiškai yra užbaigtos.

G. de Graf patikino, kad Europos Komisija yra pasirengusi palengvinti galimybę įsiviešinti ES lėšas ir nemažai daliai projektų artimiausius me-

tus nereikalauti kofinansavimo. Vertindamas dabartinę situaciją Lietuvoje, G. de Graf pripažino, kad priemonės, kurių turi imtis Lietuva makroekonomikai stabilizuoti, yra sudėtingos, bet jos esą neišvengiamos. "Priemonės visose šalyse negali būti vienodos. Susirgus žmonėms, visiems ta pati tabletė nepadės - tai priklauso nuo ligos", - sakė G. de Graf.

Pareigūnas pabrėžė, kad Lietuva iš esmės priklauso nuo kitose šalyse esančių finansų institucijų noro ir toliau teikti kreditus Lietuvai. Anot G. de Graf, **šešių ES valstybių narių padėtis yra panaši kaip Lietuvos**, ir bent dviejose iš jų - Latvijoje ir Bulgarijoje - situacija yra gerokai prastesnė nei Lietuvoje.

"Sveikiname vyriausybės žingsnius, kuriais siekiama sukontroliuoti fiskalinę situaciją. Žinoma, tai neigiamai atsiliepia vartojimui. Bet tokioje šalyje kaip Lietuva, kuri išleido daugiau nei gavo pajamų, tai neišvengiamas. Kiekviena šeima žino, kad jeigu išleidi daugiau nei uždirbi, kažkada pasibeldžia bankas ir pareikalauja sumokėti skolą. Dabar tas metas atėjo", - sakė EK pareigūnas.

PENKI LIETUVIŲ KOMPOZITORIAI IR PIANISTAS

Vytautas Matulionis

Nauja kompaktinė plokštelė (CD), "Lietuvių kompozitorių fortepijono muzika", išleista Lietuvoje 2007 m. Plokštelėje grojami kompozitoriai: Jonas Švedas, Vytautas Montvila, Feliksas Bajoras, Bronius Vaidutis Kutavičius ir Osvaldas Balakauskas. Pianistas Andrius Vasiliauskas. Visi įrašai daryti Maskvos konservatorijos didžioje salėje 1991 metais. Prie plokštelės pridėta knygelė su kompozitorių ir pianisto biografijomis lietuvių ir anglų kalbomis. Leidinį rėmė Lietuvos Respublikos Kultūros ministerija. Plokštelę leidybai paruošė "Studija Aurea", pagaminio UAB Bod Group.

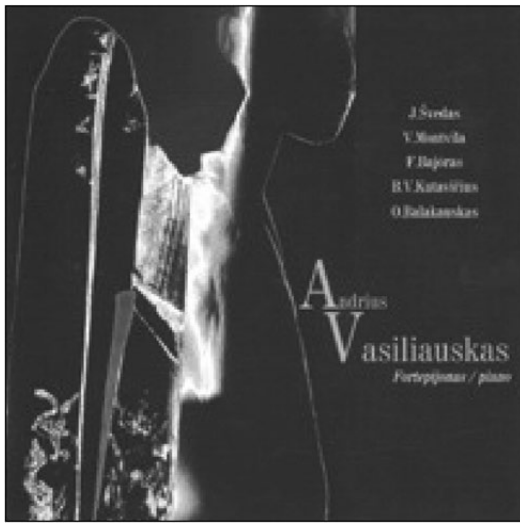
Kūrybiškai laisvuose Vakaruose muzikiniai subrendusio, "geležinės uždangos" neuždusino Jono Švedo (kuris į šią išskilią rinktinę pateko pianisto Andriaus Vasiliausko dėka) kūrinys "Four unsingular pieces" (1. Introduction and theme; 2. Unison; 3. Sarabanda; 4. Perpetuo) dvelkia kažkokiu skaudžiu, palikusiu neišdildomą žymę, išgyvenu. Pirmoji, įžanginė, dalis prasideda trankiais, lėtais, šiurkštokais, gana tamsiais sąsambiais, užsispurusiai besiveržiančiais į priekį, bet greit sutramdomais antrosios, "Unison" dalies, kuri savo pilku vienodumu kartu yra ir paini ir gili ir grėsminga. Tačiau trečioje, "Sarabanda" dalyje šią tyranečią grėsmę netikėtai nustelbia švelniausia, skaidriausia, šviesiausia, kupina vilties ramybė, lyg kokiame nuo audrų saugiamame uoste, bet tolimi, begalybėje tirpstantys ir vėl neįaukiai atgyjantys akordai primena šios palaimintos ramybės laikinumą. Ir jie teisūs, nes ketvirtoje, "Perpetuo", dalyje, tik laikinai apmalšinti jausmai vėl, nesustabdomai, išsiveržia iš įaudrintos sąmonės. Tai pati greičiausia, nervingiausia, jautriausia, bejėgišku maištu ir įtūžiu žėruojanti, į nežinią akiai riedanti kūrinio dalis, kuri, lyg merdinčią liepsną, užlieja nuovargių alsuojantys sąsambiai. Tokio gaivalingu jausmu antplūdžio raktas slypi kompozitoriaus išgyventoje tikrovėje: 1971. 05. 04., Kent State University įvyko studentų ir Amerikos "National Guard" susirėmimas, kurio metu žuvo keturi studentai. Šis Jono Švedo giliai asmeniškai kūrinyje vaizdžiai išreiškia tuo metu patirtą skausmą, o kartu ir bejėgiškumą ką nors pakeisti.

Vytauto Montvilos "Keturi mirazai" (1. Šaltinis; 2. Varpai; 3. Ugnis; 4. Lietus) yra visiškai kitokios, klausytojui daug lengviau prieinamos ir suvokiamos, nuotaikos kūrinyje. Jame daug į Claude Debussy kūrinius panašių atspalvių, mikliu muzikiniu teptuku, ryškiomis, bet ne dirginančiomis spalvomis, nutapytų akimirų, priveržiančių klausytoją atsiverti dar nepatirtiems, ar tik pa-

viršutiniškai išgyventiems, muzikoje atgimusiems išpūdziams. Savo gaiviu čiurlenimu į upelį išsiliejantis "Šaltinis", lengvos, vingrios melodijos bangose, atrodo nusineša ir visus rūpesčius. "Varpai" - tai sunkių, sodrių varpų ir sidabro varpelių sąsambiu, ramybės, švelnumo, paguodos ir atilsio pynė. Keista, bet ypač varpelių skambėjimas kiek primena Franz Liszt "La Campanella", kurią jis fortepijonui perrašė iš Nicola Paganini kūrinio smuikui "Ronde a la clochette". "Ugnis" - tai maištinga nenuorama, čia skubanti, čia vos plevenant, kol, pagaliau, išsisėmusi, užgęsta prislėgta nuožmių akordų skydo. Bet ar ilgam? "Lietus" prasideda beveik neįjuntamu krapnojimu, palaipsniui virsta vėjo šukuojamomis purkšlėmis, ir, atgaivinęs ištroškusią žemę, paskutinių stambių ir skambių lašų lydimas, plaukia į jo išsiūlusį toli. Gražu, sumanu ir muzikiniai įdomu. "Keturi mirazai" yra šios plokštelės lengviausiais "įkandamas", kūrinys, suartinantis žmogų ir gamtą. Jis reikalauja tik vieno: kad žmogus neužsidarytų griežtuose neatlaidžios tikrovės rėmuose, bet atsivertų neribotiems ir nuostabiems vaizduotės skrydžiams - toms, kartais žaibiškai praeinančioms, bet žmogaus pilnatvei būtinoms akimirkoms. Tai nelengva.

Feliksio Bajoro "Variacijos fortepijonui Nr. 2" (lietuvių liaudies dainos "Ugdė motulė" tema) yra savotiškai įdomus kūrinys, su sunkiai atsekamomis panaudotos liaudies dainos nuotrupomis skėstančiomis sudėtingų, tirštų sąsambių jūroje ir tik retkarčiais atpažįstamai išsilaisvinančiomis iš jas "paskandinusios" kompozitoriaus vaizduotės. Kūrinio tėkmė kartais nesuvaldomai greitai, net įnirtinga. Liaudiškumo jame nedaug, bet Feliksio Bajoro kompozicinių sugebėjimų ir išradingumo sukaupu.

Broniaus Vaidučio Kutavičiaus "Sonata" (1. Pianissimo; 2. Mezzo forte; 3. Fortissimo) yra patraukli atidžiai iš-

mąstyto augimu. Pirmoji dalis, "Pianissimo" labai tyli, gili, švelni, lėta, palaipsniui ištirpstanti ore. Antroje, "Mezzo forte" dalyje melodijos tėkmė greitesnė, garsesnė, sodresnė, karts nuo karto pertraukiama trumpų, lėtesnių įtarpų, kurie tuoj pat dingsta sraunioje gaidų srovėje. Trečioji, "Fortissimo" dalis - nesutramdomo judesio išsikūnijimas. Labai greitai, verdanti, griausminga, audringa.. Neatlaidus abiejų rankų išbandymas. Tai sukrečiančios, išpūdingos, masinančios grumtynės nušluojančios visas pasitaikiusias kliūtis šiame beatvangės slinkties verpete.

Osvaldo Balakausko "Kaskados 1" - Aukštų gaidų skambesys gimęs, saulėtas, skaidraus, pakopomis krintančio vandens įvaizdis. "Kaskados 2" - ilgiausias (12'56") šios plokštelės kūrinys prasidedantis lėtais griaužiančiais, kartais giedriais, kartais niūriais akordais. Šelstančią audrą seka slopinanti, alinanti tyła, kurią išsklaido naujai atgimęs trumpalaikis, negailėstingai užgniaujamas džiaugsmas. Tai stiprių žemų sąsambių ir juos atsveriančių giedresnių garsų sėkmingas derinys kuris baigiasi paskutiniu mirties atodūsiu. Modemu, išradinga, įdomu (ir, kartais, net malonu) klausytis, nors tai ir reikalauja išskirtinio susikaupimo.

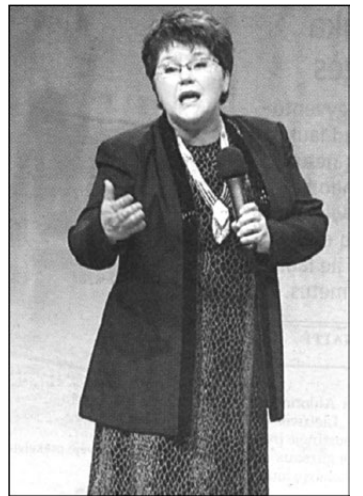
Andrius Vasiliauskas yra pianistas kurio nebaugina net ir sudėtingiausi iššūkiai. Jo muzikiniai įgūdžiai tokie gilūs, jo vaizduotė tokia turtinga, jo paklusnumas kompozitorių gairėms toks nedvejojantis, kad, atrodo, jam nereikia jokių ypatingų pastangų nugalėti bet kokius grojamo kūrinio sunkumus ar vikriai išsisukti iš kompozitoriaus paspėstų pinklių. Šios plokštelės turinys ir jo prasminga muzikine raiška įtikina, kad penkių iškilių lietuvių kompozitorių kūriniai pianisto Andriaus Vasiliausko asmenyje rado interpretatorių mokantį sėkmingai atspėti kompozitorių muzikines mįsles. Tai tikrai laimingas ir reatas sutapimas.

KULTŪROS KRONIKA

Vilniuje sukurta opera "Donoras". Jos kompozitorius ir dirigentas Jonas Sakalauskas. Tos operos grupė, pasivadinus "Operomanija", ragina aukoti kraują. Pirmasis pavyzdį parodė ir jaunas dirigentas, duodamas kraujo, sužinojęs, kad jo kraujas yra pirmosios grupės, kurio labai trūksta. "Jaučiu pareigą paaukoti kraujo, nes ir mano tėvas kadaise buvo smarkiai nukentėjęs - per Sausio įvykius buvo patekęs po tanku ir jo gyvybei išgelbėti prireikė donorų kraujo. Dabar gražinu kraują už tėvą", - kalbėjo jaunas operos dirigentas. Kraują aukoją ir pagrindinis vaidmens solistas Eugenijus Chrebtovas ir libreto autorius Dainius Gintalas.

Lietuvos televizijos žinių viktorinoje "Lietuvos tūkstantmečio vaikai" prasidėjo dvyliktojų mokinių varžytuvės. Klausimus jiems pateikia tos laidos vedėjai Vaida Genytė ir Žygis Stakėnas. Mokiniai ne tik žino atsakymus, bet ir žaibiškai reaguoją į literatūros, geografijos, meno, biologijos, istorijos, muzikos, sporto, politologijos, lietuvių kultūros ir lituanistikos klausimus. Alytus, Šakiai, Vilnius, Šiauliai, Kėdainiai ir Panevėžys - tai miestai, kurie gali didžiuotis savo mokyklų auklėtiniais. Pagrindinis prizas bus suteiktas - vadintis Lietuvos tūkstantmečio vaiku.

LTV2 laida "Gyvenimo ratu" kreipia dėmesį į Lietuvos žmones, kurių veidų nematysi laikraščiuose, bet kurių vertė tautos gyvenime reikšminga. Tos laidos vedėja Zita Kelmickaitė parodo taurių lietuvių gyvenimo ištraukas. Neseniai ji rodė Gražinos Ilevičienės iš Kėdainių apylinkės šeimą. Ji užaugino dešimt vaikų. Jos jauniausias sūnus šiuo metu lanko dešimtą klasę. Gražina dabar - 60 metų. Gražina su vyru turi septynias dukteris, tris sūnus ir 17 vaikaitių. Pagimdžiusi šešis vaikus, ji nusprendė mokytis. Ir universitete baigė bibliotekinių kystės studijas. Gražina spaudžia labai gardžius sūrius, ne iš malonumo, bet šiuo metu iš ekonominio reikalo. Z. Kelmickaitės laidos svarbu parodyti ne tik prasigėrusius gyventojus, bet ir tauriai vedančius savo gyvenimą, kaip ir šios iš Sangailų kaimo šeimos. Tad nenuostabu, kad gatvėje sutikti nepažįstami žmonės Zitai Kelmickaitėi dėkoja už tas televizijos laidas.

Zita Kelmickaitė

Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras, kurio meno vadovas ir dirigentas yra Gintaras Rimkevičius, savo orkestro 20-ąjį gimtadienį paminėjo iškiliu koncertu Vilniaus kongresų rūmuose. Solistais buvo instrumentalistai, kurių pavardės ne lietuviškos, bet dainavo ir lietuviai solistai: Irena Milkevičiūtė, Virgilijus Noreika, Edgaras Montvidas, Vladimiras Prudnikovas.

Kauno miesto simfoninio orkestro dirigentas yra Modestas Pitrenas. 34 metų maestro taip pat diriguoja operos ir baletų spektaklius Lietuvos valstybinės operos ir baletų teatre Vilniuje. Jis taip pat diriguoja Rygoje Latvijos simfoniniam orkestrui. Vien tik su Kauno orkestru per praėjusius metus paruošė tiek partitūrų, kiek kitas simfoninis orkestras paruošia per penkmetį.

Klaipėdoje rašytojas Juozas Šikšnelis per aštuoniolika metų išleido aštuoniolika knygų. Bet rašytojas įsitikinęs, kad dar geriausio savo romano nesukūrė. Ką tik išleido istorinį romaną "Mirties varos". Už romaną "Kryžiau žalio medžio" buvo apdovanotas Ievos Simonaitytės ir Žemaitės literatūros premijomis. Tada kritikai rašė, kad rašytojas gali mirti, nes nieko geresnio nebesukurs (2001 m.). Tačiau ir vėliau jo istoriniai romanai vis laukiami. Rašydamas juos jis išstudijuoja to meto įvykius. Pvz., 1812 m. prieš Napoleonui užpuolant Rusiją, Vingio parke, kuris tada buvo vadinamas Zakretų, to meto architektas Mykolas Šulcas statė šokių paviljoną. Jo atidarymo iškilmėse dalyvavo ir Rusijos caras Aleksandras I. Tačiau iškilnių išvakarėse paviljonas sugriuvo. Visi romanai pagrįsti tikrais įvykiais.

Minint Vasario 16-ąją Maskvos Jurgio Baltrušaičio namuose gražių kalbų netrūko. Stalai buvo nukrauti šačiais, o aplink šmėžavo lietuvių tautiniais drabužiais vilkinčios merginos. Tačiau žodis "nepriklausomybė" linksmybių verpete liko neištartas. Jei ne Vygaudo Ušacko laiškas, šis renginys greičiau būtų buvęs panašus į Valentino dienos, o ne į Nepriklausomybės minėjimą. Linksmybių netrūko. Džiugu, kad yra žmonių, mylinčių Lietuvą ne todėl, jog tai - jų tėvynė, o tiesiog todėl, kad jiems brangi ši žemė ir jos žmonės. Ir skaudu, kai lietuviai gimę ir užaugę Lietuvoje, o paskui išvykę ieškoti laimės svetur, gėdiasi savo kalbos, niekina savo tėvynę. Jie įsitikinę, kad tėvynėje neįmanoma pasiekti užsibrėžtų tikslų.

NETEKOME ŽEMĖS POETO

Pasaulyje gyvenančius lietuvius apskriejo žinia, kad vasario 9 dieną Vilniuje mirė mūsų tautos žymusis poetas Kazys Bradūnas, kuris vasario 11 d. būtų minėjęs 92-ąjį gimtadienį. Buvo gimęs Alvito valsčiuje, Kiršų kaime, Vilkaviškio apskrityje. Gimnaziją baigęs Vilkaviškyje, studijavo lituanistiką Kauno ir Vilniaus universitete, kurį baigė 1943 m. 1941 m. pradėjo mokytojauti Alytaus gimnazijoje.

Kaip ir tūkstančiai, 1944 metais pasitraukė iš okupuojamos Lietuvos į Vokietiją. Mokytojavo Miuncheno lietuvių gimnazijoje. Vokietijoje dalyvavo literatūros vakaruose, redagavo "Aidus" 1945-1948 m. 1949 m. atvyko į Jungtines Amerikos Valstijas. Baltimorėje dirbo fizinius darbus, kaip ir visi to meto į šį kraštą atvykę lietuviai. Jau čia 1951 m. redagavo antologiją "Žemė", o 1952 m. įsijungė į "Literatūros lankų" redakciją. 1961 m. persikėlė į Čikagą, kai "Draugo" dienraščio vyriausiasis redaktorius pakvietė jį redaguoti to dienraščio kultūrinį priedą, kurį redagavo iki pensijos. 1995 m. kartu su žmona Kazimiera grįžo į savo numylėtą Vilnių.

Eilėraščius Kazys Bradūnas pradėjo spausdinti Lietuvoje. Jo pirmoji poezijos knyga - "Vilniaus varpai" - buvo išleista 1943 m. Vilniuje. Poetas yra išleidęs daugiau negu 20 savo poezijos knygų. Daugelis jų atžymėtos įvairiomis premijomis. K. Bradūno kūrybinis žodis paprastas, surištas su žmogaus dabartimi. Giliai veikiamas iš jaunystės kaimo dainų, jis rašo apie žemę, kuria kasdien vaikšto, vis atmindamas lietuvių žemdirbio pasaulį, perpindamas jį kultūriniu klotu. Poetas - žemės dainius, bet ne apie pačius žemdirbius, bet pačių žemdirbių kūręs giesmę gimtajai žemei. "Visa K. Bradūno poezija sravi gilia prasmingos buities rimtimi, neplėšoma laimės ilgesio, bet užtat nedraskoma nė asmeninių sielvartų. Dainuoja K. Bradūnas apie darbo, sunkaus ir juodo, žmones... Neprabyla K. Bradūno žemdirbiai skundo aimana... Ne laimės kryžstavimai suteikia K. Bradūno poezijai šventišką skaidrumą, o atsidavimas saugoti tėvų žemę ir gimtuosius namus. Ir šita paskirtis įaugusi per kartų kartas į kūną ir kraują, kad ji virtusi jų dvasiai kasdienine duona. Tai leidžia poetui sa-

Į Amžinybę iškeliavęs vienas ryškiausių žemininkų-lankininkų kartos poetų Kazys Bradūnas buvo tarsi aukščiausia viršukalnė XX amžiaus Lietuvos poezijos panoramoje. Tai pažymėjo prezidentas Valdas Adamkus, pareiškęs užuojautą dėl K. Bradūno mirties kūrėjo šeimai ir artimiesiems, Lietuvos rašytojų bendruomenei, Poeto kūrybos gerbėjams. Vasario 12 d. vakarą V. Adamkus su ponija Alma poeto Kazio Bradūno atminimą pagerbė Šv. Jonų bažnyčioje.

ELTA

vo vargo žmones apgaubti tokia šviesa, kuri ir darbą paverčia lyg koku šventu apeiginiu žygiu", - rašė Juozas Girnius toje "Žemės" antologijoje. Kai piktoji jėga išrovė žmones iš gimtųjų namų, jie turėtų būti pasimetę, bet K. Bradūno poezijoje jie lieka didingi, neverkšlena, nes gimtoji žemė duoda jėgų. "Niekada jie svetur emigrantiškai neiškurs, nes visada pasigęs tėvas kšnio duonos, brendusios galulaukių lomoj, o motina - patvorio suolelio pailsėt žvaigždėjant vakare. Tad K. Bradūnas ne gamtos (kosmopolitas),

bet žemės poetas. "Galime po visą pasaulį keliauti ir visur rasime gražios gamtos. Bet žemė kiekvienam tėra ta, kurioje jis gimė". (J. Girnius).

Ne vienas kompozitorių pasirinko savo kūrybai K. Bradūno eiles. Komp. B. Markaitis, SJ, sukūrė kantatą "Vilniaus varpai" K. Bradūno naujam tekstui. Ta kantata pirmą ir vienintelį kartą buvo atlikta, kai Lietuvių Opera 1965 m. birželio 13 d. sukvietė penkių tūkstančių minią į McCormick koncertinę salę pagerbti mūsų tautos žuvusius kovotojus ir kankinius per 25 oku-

pacijos metus. Tai kantatai, kartu su G. Verdi "Requiem", grojo Čikagos simfoninis orkestras. Čia spausdiname tas K. Bradūno eiles "Vilniaus varpų" kantatai, kuriai muzika sukūrė komp. B. Markaitis, SJ.

A.a. poeto kūnas buvo pašarvotas Šventų Jonų bažnyčios koplyčioje Vilniuje. Po gedulingų Mišių vasario 14 d. buvo palaidotas Antakalnio kapinių Menininkų kalnelyje. Kūrėjo pamilta žemė priglaudė jį amžinam poilsiui.

Vyt. Radžius

V I L N I A U S V A R P A I

Kazys Bradūnas

KANTATA

Mišrus choras

Įaugom Nemuno upyne,
Šaknis tvirtai įleidom į gelmes,
Tėvų mūs dulkės, gyvos kapinyne,
Čia pašventė padanges ir žemes.
Atėjome iš amžių glūdumos
Uždegti židinius namuos.

Vyrų choras

Tūkstantmetį
Gyvą medį
Paguldau ant pamatų...

Moterų choras

Atgis, atgis
Duobės dugne
Balta ugnia.
Ir drabužiais
Gražiais
Pagiružiais
Pareis
Vėlelė klajūnėlė.

Sopranas ir vyrų choras

Mano protėviai šį kampą rinkosi
Ir užmigo pilkapiuos ramiai.
Mano kraštas - didelis milžinkapis:
Panemunės, pajūriai, pašėsupiai.
Dilo kalvos, ežerai užslinko,
O tu, dulke protėvių, likai
Ant milžinkapio negriūnantis paminklas -
Žiūri saulėn jų vaikų vaikai.

Mišrus choras

O šimtmečiai daug visko nešė:

Garbės ir vargo ir skriaudų,
Bet plaukė per girias žaliąsias
Daina negėstančiu aidu.
Ir likom čia su protėvių daina
Šaka žaliuojanti, jauna.

Sopranas

Mano motina mane ten gimdė,
Nemunan įsmeigusi vyzdžius.
Apkabinus griūvančius kryžius,
Šaukia ji, kaip Eglė, baltą vilnį, —
Ir didžiulė upė artipilnė
Liejasi dundėdama širdin.
Mano motina mane ten gimdė...

Mezzosopranas

Išėjai, kai kloniuos vasara liepsnojo,
Aš likau, kaip žemė, viena.
Kelio akmenėliai ten balsu raudėjo.
Ar juos begirdėjai tada?
Ar kada sugrįši motinos paguosti
Kūdikio pramintais takais?
Dar tebežaliuoja tavo lopšio gluosnis,
Tas, kurio pavėsy supais.

Baritonas

Vėsiøj, begalinėje šiaurėj
Tėviškės sodai šlama
Man kas naktį sapnuos...
Vėsiøj, begalinėje šiaurėj
Žvaigždės virš protėvių namo
Klausosi žemės dainos...
Vėsiøj begalinėje šiaurėj,
Ant Nemuno kranto molėto

Miega šventi ažuolai.
Kaip gera...
Tartum gulėtų
Aukšto piliakalnio kalne
Ir mano menki pelenai.
Vėsiøj, begalinėje šiaurėj...

Sopranas ir baritonas

Be tėvynės negaliu sušilti
Svetimojo židinio liepsna,
Be tėvynės ir gyvent ir mirti
Visoj žemėj vietos negana.

Eisim, eisim tėviškės papėdėn,
Kur žaliuoja sodas, kur namai.
Toji žemė, ta gimtoji mudu veda,
Mudu šaukiasi namo tėvų tėvai.

I ir II mišrūs chorai

Mūs gyvenimas ten ir kapai.
Mes tikėjom - mus, Dieve, vedi.
Ir dabar visada man širdy
Skamba Vilniaus varpai.

Iš toliausių tėvynės kampų
Atsišaukia aidais Nemune,
Ir kur eisiu, vis lydi mane
Balsas Vilniaus varpų.
Paklausyki... Ir tau ir visiems,
Kai tik audra pakils, kai sutems,
Ima gausti viltingai varpai.
Ir mes tikim, - mus, Dieve, vedi,
Ir giliai milijonų širdy
Skamba Vilniaus varpai.

RENGINIŲ KALENDORIUS

VASARIO 28 d., šeštadienį 6:30 v.v. Šv. Jurgio parapija ruošia "Reverse Raffle", kuris įvyks Lietuvių namuose, įėjimas tik su bi-lietais. Dėl informacijos skambinkite į kleboniją (216) 431-5794.

A.† A.
STEFA BAKŪNAS

Mirė 2009 m. vasario 9 d., Cleveland, OH,
sulaukusi 82 metų.

Giliam liūdesy liko: sūnūs ALEKSANDER ir duktė
VIKTORIJA ZARDINSKAS, marti DEBORAH ir
anūkai STETHAN ir KATRINA, bei kiti giminės JAV
ir Lietuvoje.

Vasario 14 d. palaidota Šv. Kazimiero lietuvių
kapinėse, Chicago, IL.

Liūdinti šeima

SADM PLANUOSE - ATSTATYTI ŠEIMOS VERTE

Vilnius, vasario 9 d. (EL-TA). Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (SADM) yra pasiryžusi atstatyti visuomenėje sumenkusią šeimos reikšmę. Norint tai padaryti, bene svarbiausias tikslas yra pasiekti, kad kuo daugiau vaikų augtų šeimose.

Pasak socialinės apsaugos ir darbo ministro Rimanto Jono Dagio, turime skatinti tvirtas, atsakingas šeimas, kurių svarba visuomenei yra pažymėta ir Konstitucijoje.

"Vaiko auginimas šeimoje turėtų būti išskirtinis valstybės vertinamas darbas. Su visomis išplaukiančiomis pasekmėmis, moraliniais, kultūriniais aspektais, socialiniais, finansiniais instrumentais. Jeigu dėl to susitartume, būtų žymiai lengviau judėti į priekį", - sausio 9 d. surengtoje spaudos konferencijoje sakė R.J. Dagys.

Ministro teigimu, šeima yra pati saugiausia vieta mažam piliečiui augti, o valstybė šeimos politikos sritį turi sutvarkyti "ne deklaratyviai, bet realiai".

Anot ministro patarėjos Jolantos Ramonienės, pastaruoju metu didėja šeimos instituto krizė. Jos teigimu, tai lemia nepakankama socialinės pagalbos ir paramos šeimai sistema, vis daugiau šeimų susiduria su skurdu ir yra socialinėje apskrityje, įtakos turi ir problemos dėl būsto, sunkumai suderinti darbą ir pareigas šeimoje, perdėtas karjeros siekimas jaunų žmonių gretose.

"Jeigu siekiame, kad šeima būtų atsakinga, savarakiška, vykdanči savo funkcijas, tai turime kreipti dėmesį į tai, kad šeimos politika būtų palaikanti ir stiprinanti tokias šeimas. (...) Į tai ir norime orientuotis būsimoje šeimos politikoje", - sakė J. Ramonienė.

Pasak SADM atstovų, jeigu visuomenėje vaikų auginimas šeimoje, senelių globa bus laikomi principiniais, tai bus įvertinama ir socialinėse programose.

"Ir pensijos didesnės galėtų būti, ir mokesčių lengvatos galėtų atsirasti užauginus vaikus pilnoje šeimoje iki 18 metų. Neapmokestinamo minimumo didinimas ypač padėtų jaunosioms šeimoms, kurių pajamos nėra didelės. Tai yra dalis instrumentų, apie kuriuos galima diskutuoti ir juos galima pradėti valstybėje taikyti net dabartinėmis sunkiomis sąlygomis", - teigė socialinės apsaugos ir darbo ministras R. J. Dagys.

Jis pabrėžė, kad ilgalaikės šeimos politikos nuostatas ketinama įgyvendinti po 2-3 metų, tačiau pirmieji rezultatai turėtų pasirodyti jau šią vasarą.

"Ieškosime įvairiausių priemonių, kad šeima būtų vertinama, kad ji jaustųsi tuo pamatu, kuriuo yra įvardinta Konstitucijoje. Ji pati turi suprasti, kad yra tas pamatas, ant kurio stovi valstybė", - teigė J. Ramonienė.

LGITIC

A.† A.
Vytautas Ignas (Ignatavičius)

Tapytojas, grafikas, knygų ir žurnalų iliustratorius

Gimė 1924.V. 16., Zacižo vienkiemyje, Kalnujų vals., Ra-seinių aps., mirė 2009.II.18., Vilniuje. 1941 baigė Vytauto Didžiojo gimnaziją Vilniuje. 1943 mokėsi Vilniaus dailės akademijoje, 1944 pasitraukė į Vokietiją, gyveno Hanau pa-bėgėlių stovykloje. 1946-48 studijavo Taikomosios dailės mokykloje (Ecole des Arts et Metiers) Freiburge kur gavo magistro laipsnį. 1950 atvykęs į JAV apsigyveno Čikagoje, dirbo vitražų studijoje. 1951 persikėlė į Cleveland, OH, kū-rė vitražus. 1962-71 gyveno New York, N.Y. ir dirbo V.K. Jonyno ir D. Shepherd vitražų studijoje. Buvo Philadelphia Print Club narys. Nuo 1972 gyveno Ashford, CT. Yra daly-vavęs daugelyje grupinių parodų ir surengęs 20 asmeninių parodų. Į Lietuvą nuolatiniam apsigyvenimui grįžo 2008.

2006 m. Nacionaliniam M.K. Čiurlionio dailės muziejui padovanojo daugiau nei 100 savo kūrinių. 2007 m., to paties muziejaus Kauno paveikslų galerijoje, buvo surengta tų kū-rinių paroda vardu "Pasaulis pagal V. Igną. Dovanoti kūri-niai."

Menininko kūryboje daug simboliško pasaulio ir visatos suvokimo, paremto krikščionybės paveiktomis senovės pa-sakomis, legendomis, ypač lietuviškomis. Jo meno šaknys glūdi lietuvių tautosakoje ir liaudies mene. Sukūręs tik jam būdingą stilių, kuriame daug tautinių dekoratyvinių bruožų glaudžiai supančių svarbiausias paveikslo figūras, jis to sti-liaus laikėsi visą savo kūrybinį gyvenimą.

DIRVA inf.

AUKOJO

G.Lazdinis, Euclid, OH 50
L.Bložė, S.Pasadena, FL ... 45
Z.Jurys,
Richmond Hill, NY 45
V.Silas, Chicago, IL 25
J.Gumbelevičius,
Vancouver, WA 22
R.Guzulaitis,
Indianapolis, IN 20
M.Vilutis,
St. Petersburg, FL 20
J.Petkaitis,
W.Hartford, CT 10
J.Vėlyvis, N.Adams, MA . 10
M.Miškinis,
Orchard Lake, MI 5
P.Pagojus, Detroit, MI 2

Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame

GROŽINĖS LITERATŪROS
KONKURSAS

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga, Lietuvos vardo
pirmą kartą Kvedlinburgo analuose 1009 metais pa-minėjimo proga ir tūkstantmečio jubiliejui pagerbti,
skelbia romano konkursą.

Skiriamos trys premijos:

I-oji - 5,000 dol,
II-oji - 3,000 dol.,
III-oji - 2,000 dol.

Tema kūrėjams: LIETUVAI – TŪKSTANTIS METŲ!
Mes didžiuojamės tūkstančio metų istorija ir šimtmečiais kurta tautine kultūra.

Laikas: Paskutinė kūrinio išsiuntimo data oro paštu 2009 m. birželio 30 d. Prašome nelaukti ir kūrinius siųsti anksčiau.

Kūrinius siųsti: ALTS, KONKURSAS
2711 West 71st Street,
Chicago, IL 60629-2005, USA

Teksto paruošimas: Konkursui siunčiamas kūrinys turi būti ne mažiau 200 puslapių, parašytas spausdinimo mašinėle arba kompiuteriu, pasirašytas slapyvardžiu. Slapyvardis turi būti užrašytas ant atskiro užklijuoto vokelio, į kurį reikia įdėti savo kortelę su vardu, pavarde, adresu, telefono ir fakso numeriu. Tik laimėjusio rašytojo vokus bus atidarytas. Nepremijuoti kūriniai negražinami.

Vertinimo komisija: Danutė Bindokienė,
Dr. Jonas Jasaitis,
Petras Palilionis,
Stasė Petersonienė,
Vytautas Volertas.

Premijų įteikimas: Lietuvių literatūros šventėje, Čikagoje, JAV, Kovo 11-osios – Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo šventės metu.

PIRMAKART PO ILGO LAIKO SUMAŽĖJO ALKOHOLIO VARTOJIMAS

Pirmąkart per atgautos nepriklausomybės laikotarpį sumažėjo alkoholio vartojimas ir alkoholio sukeltų ūmių ligų. Sveikatos specialistai tai vadina teigiamu lūžiu, o politikai žada toliau mažinti alkoholio prieinamumą ir siekti, kad būtų visai uždrausta jo reklama.

Pasak Vilniaus psichiatrijos ligoninės direktoriaus Valentino Mačiulio, per visą atgautos nepriklausomybės laikotarpį milžiniškais tempais augęs psichikos sutrikimų, susijusių su alkoholio vartojimu, skaičius, 2008 metais sumažėjo.

"1990 metais gydėme 150 sergančiųjų alkoholinėmis psichozėmis, 2007 metais - jau 3349. Per visą tą laiką sergančiųjų vis daugėjo. 2008 metais pirmąkart turėjome 465 sergančiais alkoholinėmis psichozėmis mažiau. Taigi sergančiųjų jomis sumažėjo 12 proc. 465 psichozių gydymas valstybei atsieina 1 mln. 350 litų, taigi šios lėšos buvo sutaupytos. Taip pat į mus kreipėsi 260 mažiau sergančiųjų baltosiomis karštimomis, užregistruota 161 haaliucinoze mažiau", - teigė V. Mačiulis.

Psichiatrijos ligoninės direktorius džiaugiasi, jog tam tikrų teigiamų poslinkių jau matyti ir lėtinių alkoholinių psichozių srityje. Į ligoninę pernai kreipėsi 58 pacientais, kuriems pasireiškė įvairios paranojinės reakcijos, pavydo kliedėjimai, mažiau nei užpernai.

Nacionalinės tabako ir alkoholio kontrolės koalicijos prezidentas Aurelijus Veryga pažymėjo, kad sumažėjo ir ūmių apsinuodijimų alkoholiu. 2008 metais į ligonines pateko 315 apsinuodijusiųjų alkoholiu mažiau nei užpernai. Vaikų nuo 7-14 metų amžiaus, gydytų dėl

apsinuodijimo alkoholiu, ligoninėse skaičius, tenkantis 100 tūkst. gyventojų, sumažėjo nuo 105 iki 81.

"Taigi pernai ligoninėse buvo gydyta 83 alkoholiu apsinuodijusiais vaikais mažiau nei 2007 metais. Kalbu apie labai rimtai apsinuodijusius vaikus, kai kyla pavojus jų gyvybei. Švelniai apsvaigusio vaiko į ligoninę niekas neveža", - sakė A. Veryga.

Kaip teigė Valstybinės tabako ir alkoholio kontrolės tarnybos direktorius Česlovas Balsys, kurį laiką alkoholio vartojimas augo dėl liberalių teisių normų. Pasak jo, 1995 metais priimtą Alkoholio kontrolės įstatymą galima laikyti tam tikru rekordininku tarp norminių teisės aktų, jis buvo keistas 30 kartų ir visi keitimai, išskyrus praėjusių metų buvo liberalizuojantys verslą.

"Todėl ir prekybos apimtys pasiekė tokį lygį, kai **2007 metais vienam gyventojui buvo parduota 14,3 litro absoliutaus alkoholio**. Tokio didelio skaičiaus pagal mūsų disponuojamą statistiką nuo

1965 metų dar niekada nebuvo", - teigė Č. Balsys.

Pasak kontrolės tarnybos direktoriaus, praėjusius metus galima vadinti lūžio metais, kai pirmąkart per dvidešimtmetį vienam gyventojui tenkančio alkoholio kiekis sumažėjo 9,4 proc. ir pasiekė 13,2 litro ribą. Labiausiai, 11,9 proc., sumažėjo stipriųjų alkoholinių gėrimų pardavimai, vienam gyventojui tenkantis alaus kiekis sumažėjo 6 proc.

"Nepaisant pažangos, šis lygis yra žymiai didesnis nei Europos Sąjungos vidurkis, arba tuos laikus, kai pagal mūsų turimą statistiką vienam lietuviui tekdavo vidutiniškai 10-11 litrų absoliutaus alkoholio", - sakė Č. Balsys.

Ekspertų nuomone, labiausiai alkoholio vartojimo mažėjimą skatino dėl akcijų pakilusios kainos, gyventojų pajamų augimo tempo lėtėjimas, reklamos ribojimai visuomenės informavimo priemonėse, pastangos imtis efektyvesnės kontrolės ir prevencijos.

Č. Balsys teigė, kad per praėjusius metus buvo atlikta 1300 patikrinimų ir nustatyti 397 pažeidimai.

LGITIC

Labai laukiam

NAUJŲ DIRVOS SKAITYTOJŲ

Visi išeivijos lietuviškieji laikraščiai susirūpinę, kad metai iš metų prenumeratorių skaičius mažėja. Vyresnieji pamažu išmiršta, akių ir kitų sunkių ligų kankinami nebegali skaityti, o jaunieji, kad ir labai raginami, nuo lietuviško laikraščio tolsta.

Sunkiau ir sunkiau su naujų, pajėgių bendradarbių telkimu. Sunkiau ir su redaktorinio darbo mokančių suradimu.

Lietuviškieji laikraščiai vien iš prenumeratos mokesčių išsiversti negali. Skelbimų, kurie išlaiko šio krašto angliškuosius laikraščius, tautybių leidiniai mažiau begauna. *Dirvai* tik nuolatinių skaitytojų siunčiamos aukos padeda galą su galu sudurti ir laukti kas bus kitais metais.

Vilties Draugijos valdyba – *Dirvos* leidėjai visas tas bėdas apsvarsčiusi nutarė, nuo dabar iki 2008 m. lapkričio 1 d. praveisti naujų skaitytojų telkimo vajų.

Nauji skaitytojai, kurie patys užsisakys ar artimieji jiems užsakys, *Dirvą* ir sumokės prenumeratą už pirmus metus II-os klasės paštu JAV siunčiamą *Dirvą* moka tik 40 dol. I-os klasės paštu JAV ir Kanadoje moka 57 dol..

Mieli, ilgamečiai *Dirvos* skaitytojai, rėmėjai ir lietuviškos spaudos mylėtojai, talkinkite mums. Užprenumeruokite *Dirvą* savo artimiesiems ne tik čia, Amerikoje, bet ir Lietuvoje ar kur kitur gyvenantiems oro paštu 95 dol. pirmiems metams.

Taip, bendromis jėgomis, per ilgesnį laiką gal sutelksime kelis šimtus naujų *Dirvos* skaitytojų ir tuo žymiai palengvinsime *Dirvos* tolimesnį leidimą. Padėkite mums tą *Dirvos* stiprinimą atlikti be dejavimų ir verkimo, o su geros pagalbos draugiška talka.

Čia, šio pranešimo pabaigoje, spausdiname atkarpą, kurią lengva iškipti, užpildyti ir mums atsiųsti.

Dirvos leidėjai

Pavardė ir vardas _____

Nr. ir gatvė _____

Miestas _____

Valstybė _____

Zip _____

Tel. numeris _____

Jeigu planuojate pirkti arba parduoti namą, prieš priimdami galutinį sprendimą apsilankykite šiose interneto svetainėse, arba paskambinkit

LINUI MULIOLIUI - 216-387-3204

linas@fixlerrealty.com

www.ClevelandHousingMarket.com
www.LyndhurstOhioHomes.com
www.Euclid-Homes.com
www.Richmond-Heights-Homes.com
www.MayfieldHomes.net
www.Pepper-Pike-Homes.com
www.SouthEuclidHomes.com
www.Beachwood-Ohio-Homes.com
www.FixlerRealty.com

Fixler Realty Group, Inc.

Linus Muliolis - Mob. Tel. - 216-387-3204

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter
+ Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire Hall

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm

Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 260 th St.

Cleveland, Oh. 44118

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.

William J. Jakubs Jr.

Kenneth Schmidt

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119

36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėdinama, teikianti jaukią atmosferą rūdėsio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.